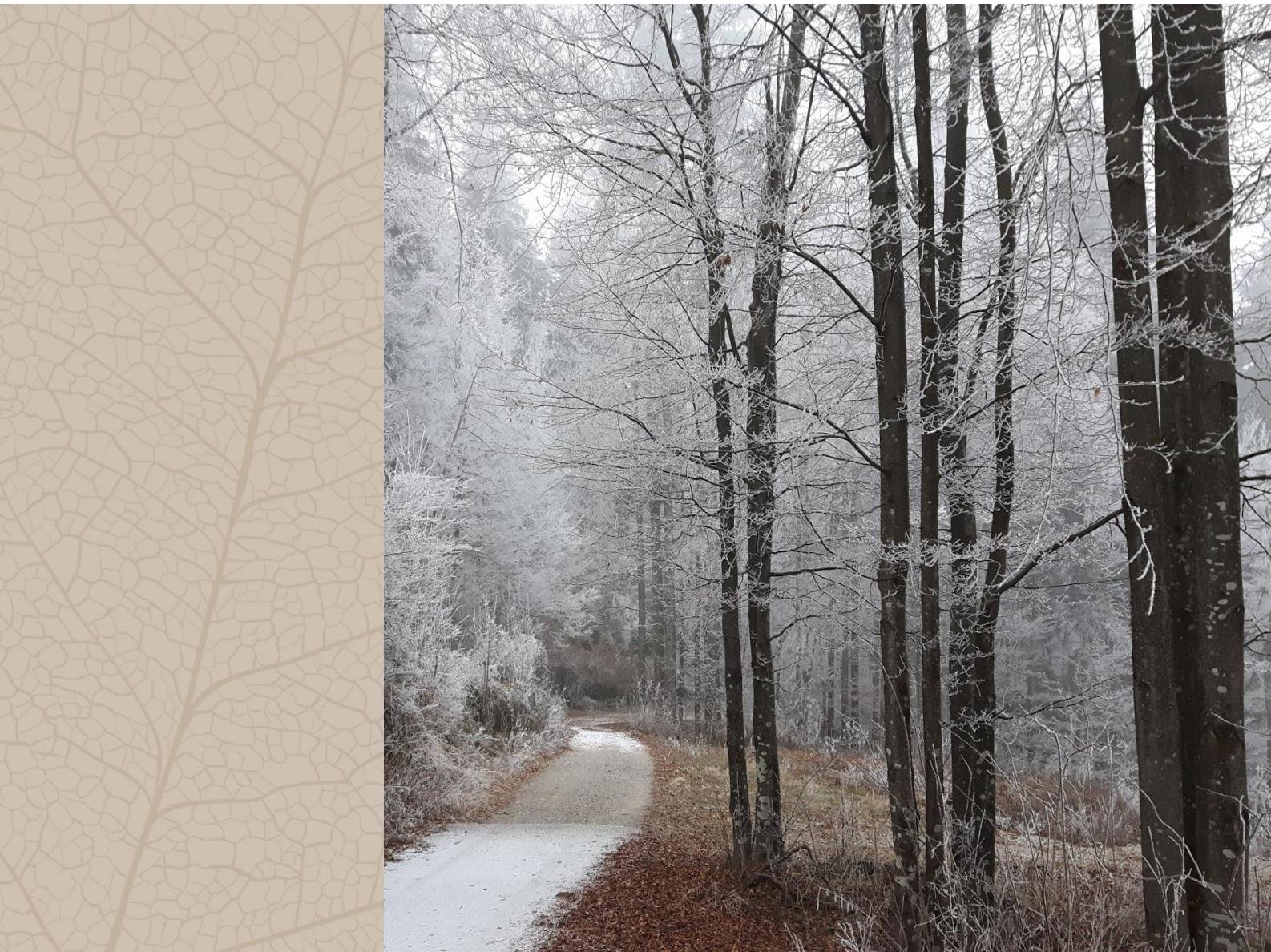

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

Park-šuma Japlenški vrh Stručna podloga za izmjenu granice

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

KLASA: 612-07/19-34/05

URBROJ: 517-19-3

Park-šuma Japlenški vrh Stručna podloga za izmjenu granice

Izradio:

Goran Krivanek

Suradnja:

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije "Priroda"

Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Delnice

Irina Žeger Pleše

Gabrijela Šestani

Izrada karata:

Goran Krivanek

Fotografije:

(ukoliko nije drugačije navedeno)

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

Zagreb, 02. kolovoza 2019.

Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Radnička cesta 80/7, 10 000 Zagreb

SADRŽAJ

1. Uvod.....	2
2. Opći podaci	3
2.1. Opis granice	4
3. Obilježja područja.....	5
3.1. Geografski smještaj područja	5
3.2. Geološke vrijednosti područja	5
3.3. Geomorfološke značajke	6
3.4. Klimatska obilježja	7
3.5. Krajobrazne vrijednosti područja	9
3.6. Bioraznolikost.....	10
3.6.1. Staništa	10
3.6.2. Flora i fauna	13
4. Korištenje prostora	16
4.1. Šumarstvo	16
4.2. Lovstvo	16
4.3. Turizam i rekreacija.....	17
5. Ocjena stanja područja.....	19
6. Zaštita i upravljanje.....	20
6.1. Postojeća područja zaštićena u nacionalnoj kategoriji	20
6.2. Ekološka mreža Republike Hrvatske Natura 2000.....	21
6.3. Postupak izmjene granica	25
6.4. Upravljanje	26
6.5. Posljedice koje će proizaći zaštitom područja	26
6.6. Mjere zaštite	27
6.7. Ocjena i izvori sredstava potrebnih za provođenje zaštite	27
7. Literatura.....	28
8. Prilozi.....	30

1. Uvod

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (dalje u tekstu MZOE), na temelju podneska Primorsko-goranske županije, a vezano za utvrđivanje granice zaštićenog područja Park-šume Japlenški vrh, organiziralo je zajednički sastanak s predstavnicima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“, Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (dalje u tekstu HAOP), Hrvatskih šuma d.o.o. i Grada Delnice. Na tom je sastanku zaključeno kako je radi efikasnog upravljanja zaštićenim područjem potrebna ponovna valorizacija s prijedlogom izmjene granice. Slijedom toga, a temeljem čl. 124. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013) Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je 20. veljače 2017. g. uputilo zahtjev (Klasa: 616-07/16-16/213; Urbroj: 517-07-2-1-17-2) Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu za izradu Stručne podloge kojom bi se utvrstile vrijednosti područja i način upravljanja područjem te definirala granica zaštićenog područja, sukladno utvrđenim vrijednostima i potrebama za upravljanjem. Nakon prikupljanja svih relevantnih saznanja o samom području, pregledom dostupnih literurnih podataka te usmenih razgovora s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu pristupila je izradi Stručne podloge.

Stručna podloga sadrži podatke o bogatstvu biljnog i životinjskog svijeta, zatim relevantne kulturno-povijesne podatke te geološke značajke područja. Čitavim područjem park-šume dominira dinarska bukovo-jelova šuma (As. *Omphalodo-Fagetum* (Tregubov 1957) Marinček et al. 1993). Znanstveni naziv dobila je po značajnoj proljetnoj biljci lijepih modrih cvjetova – proljetno mišje uho (*Omphalodes verna* Moench). Na ovom se području ovaj tip šume posebno ističe bogatstvom vrsta čemu posebno pridonosi specifičan mikroreljef zaštićenog područja Park-šume „Japlenški vrh“, koji je preduvjet za stvaranje posebnih mikroklimatskih uvjeta i zasebnih mikrostaništa.

Slijedom Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 02. kolovoza 2018. godine o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima (Klasa: 022-03/18-07/355, Urbroj: 50301-25/06-18-2), od 1. siječnja 2019. te posljedično ukidanjem Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, sve poslove i obveze Agencije, uključujući izradu ove stručne podloge, preuzeo je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Ova Stručna podloga za izmjenu granice Park-šume Japlenški vrh je prva izmijenjena verzija temeljem zahtjeva za izmjenama Ministarstva zaštite okoliša i energetike od 7. lipnja 2019. g. (Klasa: 612-07/16-16/213; Urbroj: 517-05-2-1-19-4).

2. Opći podaci

Područje Park-šume Japlenški vrh zaštićeno je 1953. godine temeljem Rješenja br. 26.919-1953., a Rješenjem br. 137/1-1961 utvrđuje se da šuma „Japlenški vrh“ zapadno od Delnice na k.č. br. 1112, 1218, 1323, 1395, 1397, 1507/2, 1525, 4179, 4180, 4187, 4207/1, 4207/2 u zemljишno-knjižnom ulošku br. 448 i k.č. br. 4204/1-1 u zemljишno-knjižnom ulošku br. 1477 k.o. Delnice ima svojstvo zaštićenog objekta prirode kao park-šuma te se određuje upis u registar zaštićenih objekata prirode. Park-šuma Japlenški vrh upisana je u Upisnik zaštićenih područja pod registarskim brojem 31.

Postojeće stanje:

Naziv područja:	Japlenški vrh
Postojeća kategorija zaštite:	Park-šuma
IUCN kategorija:	Nije primjenjiva
Županija:	Primorsko-goranska
Općina/Grad:	Delnice
Katastarska općina:	Delnice
Površina postojeće Park-šume (prema Rješenju o proglašenju):	170,86 ha
Površina postojeće Park-šume (prema digitaliziranoj granici u GIS-u, MZOE, 2019):	173,08 ha* *Površina je izračunata u programu ArcMap 10.1 u koordinatnom sustavu kartografske projekcije HTRS96/TM.
Upravljanje:	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Prroda“

Stanje s predloženim izmjenama granice:

Naziv područja:	Japlenški vrh
Predložena kategorija zaštite:	Park-šuma
IUCN kategorija:	Nije primjenjiva
Županija:	Primorsko-goranska
Općina/Grad:	Delnice
Katastarska općina:	Delnice
Površina Park-sume u novim predloženim granicama (prema digitaliziranoj granici u GIS-u, MZOE, 2019):	77,50 ha *Površina je izračunata u programu ArcMap 10.1 u koordinatnom sustavu kartografske projekcije HTRS96/TM.
Upravljanje:	Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“

2.1. Opis granice

Park-šuma Japlenški vrh nalazi se na području Katastarske općine Delnice, a njena granica određena je na podlozi katastarskog plana K.o. Delnice. Obuhvaća u cijelosti katastarske čestice broj 1395/1, 4179/1 i 4187/1, sve u K.o. Delnice (u Zemljišnoknjižnom odjelu Delnice; Katastarska općina: 304549, DELNICE I). U Prilogu 1. nalazi se prikaz prijedloga obuhvata Park-ume Japlenški vrh na podlozi katastarskog plana. Popis katastarskih čestica nalazi se u Tablici 1.

Tablica 1. Popis katastarskih čestica koje u cijelosti obuhvaća Park-šuma Japlenški vrh

Katastarska općina	Broj katastarske čestice	Površina (m ²)	Mjerilo katastra	Broj posjedovnog lista	Vlasništvo/Broj Zemljišnoknjižnog uloška
Delnice, 304549	1395/1	362725	1:2880	2799	Republika Hrvatska/2467
Delnice, 304549	4179/1	25666	1:2880	3229	Republika Hrvatska/2849
Delnice, 304549	4187/1	386812	1:2880	2799	Republika Hrvatska/2517

Katastarske čestice upisane su u Posjedovnim listovima br. 2799 i 3229 kod Područnog ureda za katastar Rijeka, Odjelu za katastar nekretnina Delnice te u Zemljišnoknjižnom odjelu Delnice u Zemljišnoknjižnim ulošcima br. 2467, 2517 i 2849, Općinskog suda u Rijeci (stanje na dan 31.07.2019.).

3. Obilježja područja

3.1. Geografski smještaj područja

Park-šuma Japlenški vrh nalazi se u Primorsko-goranskoj županiji u središtu Gorskog kotara, zapadno od grada Delnice. Područje park-sume Japlenški vrh graniči s državnim šumama gospodarske jedinice „Delnice“ na jugozapadu, zapadu, sjeveru i sjeveroistoku. Na jugu, jugoistoku i istoku graniči s parkom Grada Delnica i privatnim posjedima gdje se nadovezuje na središnji gradski perivoj kralja Tomislava (Randić i sur., 2005).

Park kralja Tomislava u Delnicama najveći je, najznačajniji i sadržajima najbogatiji perivoj u cijelom Gorskem kotaru, a upravo taj način povezivanja urbanog središta grada s prirodnim padinama Park-sume Japlenški vrh predstavlja posebnost u povezivanju urbanog i prirodnog prostora s kojim čini jedinstvenu i neraskidivu cjelinu (Vahtar-Jurković i Obad Šćitaroci, 2017).

3.2. Geološke vrijednosti područja

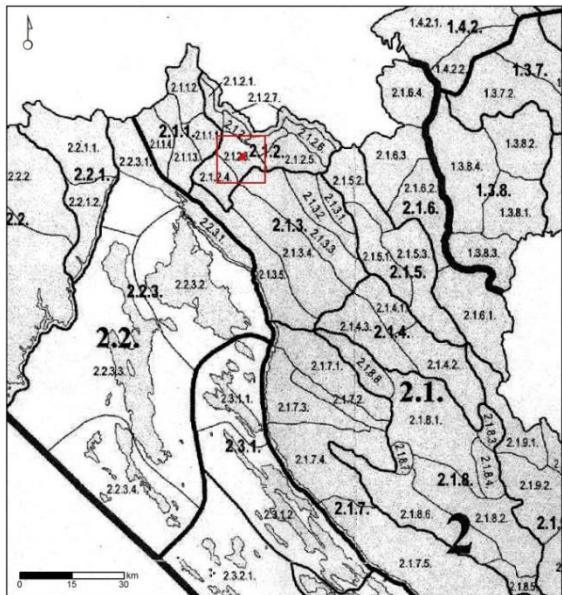
Geološku podlogu na području Park-sume Japlenški vrh tvore karbonatne stijene (vapnenci i dolomiti) lijaske starosti (donja jura). U donjem dijelu horizonta prevladavaju mikro do krupno-kristalasti dolomiti s lećama mikritnih vapnenaca. Stijene su izražene slojevitosti, mjestimično i laminirane teksture te sivosmeđe do sivocrne boje. U gornjem dijelu prevladavaju dolomiti i vapnenci u izmjeni. Te naslage izražene su slojevitosti te sive do gotovo čisto crne boje (Prostorni plan uređenja Grada Delnica, Službene novine Primorsko-goranske županije br. 24/02).

Jurski vapnenci odlikuju se visokim sadržajem kalcijevog karbonata (CaCO_3), i do 98 %. Jaka tektonska poremećenost uvjetovala je veliku vodopropusnost vapnenaca. To uvjetuje jako površinsko trošenje, stoga su ovi vapnenci prekriveni dosta debelim pokrivačem rastresitog materijala i humusa (Hrvatske šume, 2010).

Hidrografska svojstva važna su iz razloga što je voda jedan od osnovnih preduvjeta za razvoj vegetacije uopće, dok sama šumska vegetacija, kao najrasprostranjenija forma vegetacije, vrši određeni utjecaj na vodu (kružni tok vode, površinsko otjecanje, kretanje vode kroz tlo, utjecaj na produktivnu sposobnost tla i dr.). Voda dolazi putem obilnih padalina itopljenja snijega u obliku sezonskih potoka i bujica. Oborinska voda najvažniji je dotok vode za područje Park-sume Japlenški vrh i ima je dovoljno tijekom cijele godine (Hrvatske šume, 2010).

3.3. Geomorfološke značajke

Temeljno obilježje Park-sume Japlenški vrh daje reljef, a najčešći su i najizrazitiji reljefni oblici ponikve. Prema Bognaru (2001) šire područje prostora pripada megageomorfološkoj regiji Dinarskog gorskog sustava (oznaka 2 na slici 1.).

Slika 1. Izvadak iz geomorfološke regionalizacije RH, Bognar, 2001.

Gorski ili planinski hrptovi i masivi te gorske skupine borano-rasjedno-navlačne geološke strukture Dinarskog gorskog sustava oblikovani su tijekom Alpske orogeneze i u geotektonskom smislu dio su zone Vanjskih Dinarida. Izražen je prevladavajući, specifičan dinaridski pravac pružanja (SZ-JI) međusobno usporednih, linearno izduženih ili pak lučno izvijenih gorskih i planinskih uzvišenja (Risnjak-V. Kapela-M. Kapela-Lička Plješivica; Uilica-Dinara-Kamešnica; Tuhobić-Medvedjak-Kobiljak-Veljunski hrbat-Velebit; Kozjak-Svilaja) te međugorskih zavala i udolina između njih. Nadalje, pripada makrogeomorfološkoj regiji Gorska Hrvatska 2.1. (Slika 1.), te mezogeomorfološkoj regiji Gorsko područje SZ dijela Gorskog kotara 2.1.1. (Slika 1.).

Ovaj prostor dio je subgeomorfološke regije Delnička gorska skupina 2.1.8.6. (Slika 1.). Područje se prostire od 690 m n.v. do 843 m n.v. s najvišom kotom na 842,4 m n.v. vrhom Japlenški vrh. Relativna visinska razlika iznosi 153 m. Reljefni (orografski) faktori, tj. oblik i razvedenost terena, veličina i pravac pružanja masiva, nadmorska visina, izloženost (ekspozicija) i nagib (inklinacija) znatno utječu na ostale prirodne čimbenike, prvenstveno na klimu i tlo, pojačavajući ili ublažujući njihovo djelovanje. O reljefu ovisi temperatura, tlak i vлага zraka, količina, vrsta i raspored padalina, smjer, jačina i učestalost vjetra, trajanje naoblake i magle. Razlike u fizikalnim, kemijskim i biološkim svojstvima tla pod jakim su utjecajem orografskih faktora, a tako i zagrijavanje, ohlađivanje, vlaženje i isušivanje tla, te drugi procesi u tlu. Uglavnom sve razlike klime na malom prostoru (mikroklima), lokalne klime (mezoklima, topoklima) i klime šireg područja (regionalne ili makroklima), a s tim u vezi i promjene u sastavu biljnih zajednica, nastaju najviše pod utjecajem orografskih faktora. Jurski vapnenci uvjetovali su razvoj specifičnog krškog reljefa s karakterističnim glavicama kupastog oblika između kojih se protežu veće ili manje uvale te plitke vrtače (Bognar, 2001).

3.4. Klimatska obilježja

Područje Park-šume Japlenški vrh nalazi se u zoni srednjoeuropske klime, koju karakteriziraju dugačke i snježne zime, niska prosječna godišnja temperatura, velika vlaga zraka, kratak vegetacijski period te obilje oborina s dosta jakim vjetrovima (Hrvatske šume, 2010).

Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, ovo područje nalazi se u klimatskoj zoni C (snježna šumska klima), a ima oznaku „Cfsbx“ koja znači:

C – umjerena topla klima, srednja temperatura najhladnijeg mjeseca između -3 °C i 18 °C

fs – nema izrazitog suhog razdoblja, ali najsuši je dio godine ljeti

b – srednja temperatura najtoplijeg mjeseca niža je od 22 °C, a najmanje 4 mjeseca temperatura je viša od 10 °C

x" – u godišnjem tijeku oborina pojavljuju se dva maksimuma - proljetni i jesenski.

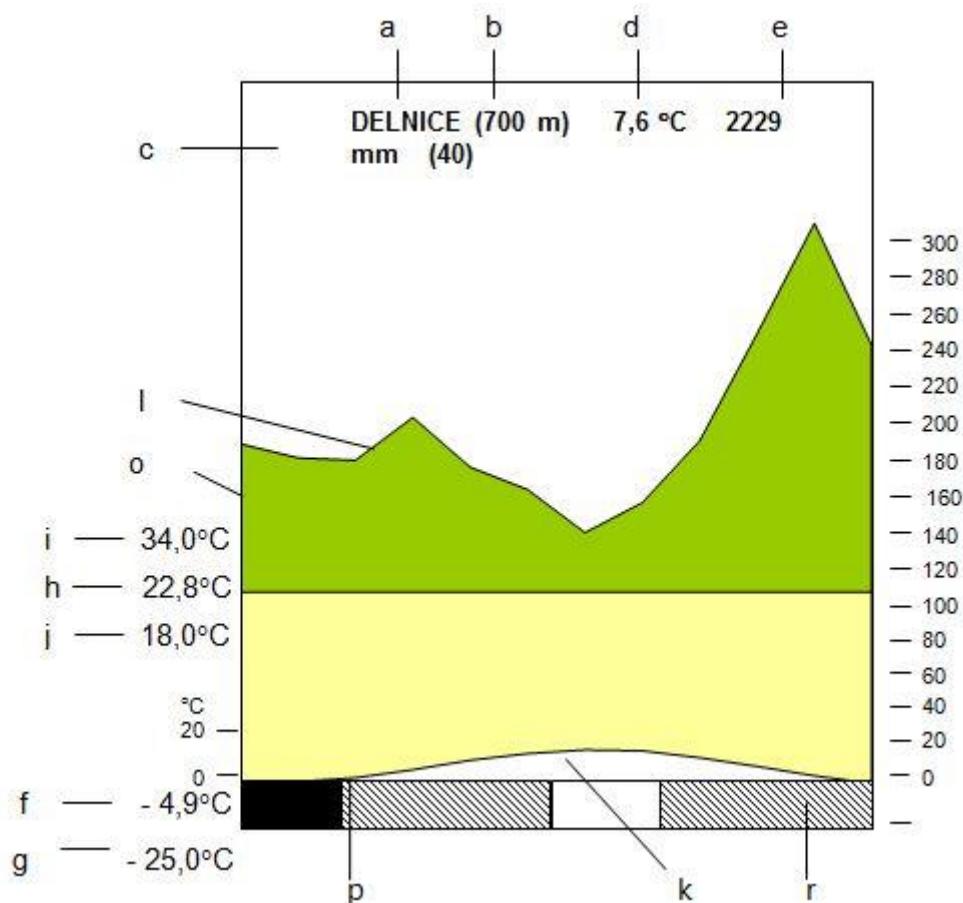
Glavne karakteristike klime ovog područja su:

- količina oborina cca 1700 mm/god.;
- prosječna godišnja temperatura zraka cca 8,5 °C;
- maksimalna temperatura zraka 32 °C;
- minimalna temperatura zraka -22 °C;
- debela naslaga snijega koji se u proljeće dugo zadržava od 165 do 187 dana;
- visoka zračna vlaga od 77 do 89 %;
- mjesečni prosjek oborina 94-180 mm;
- broj kišnih dana u godini cca 120;
- česta pojava ranih i kasnih mrazeva između 15. i 26. listopada i 1. i 10. svibnja;
- vrlo česta pojava magle;
- nagle promjene vremenskih prilika itd.

Na ovom području oborine su jednoliko raspoređene kroz cijelu godinu, a najsuši je period godine ljeto. Maksimum oborina na početku je toplog perioda i u kasnoj jeseni. Prosječna temperatura najhladnijeg mjeseca niža je od -3 °C, a najtoplijeg ispod 22 °C. Park-šuma Japlenški vrh nalazi se na području perhumidne klime za koju indeks efektivnosti oborina iznosi P/E=128.

Za opis klime korišteni su podaci iz meteorološke postaje Delnice (Hrvatske šume, 2010) koji nam daju osnovnu predodžbu o klimi Park-šume Japlenški vrh (Slika 2.).

Klimatski podaci preuzeti su iz Uredajnog zapisnika za Park šumu Japlenški vrh (Hrvatske šume, 2010).

Slika 2. Klima dijagram po Walteru za klimatološku postaju Delnice (izvor: Hrvatske šume., 2010.)

Legenda

- a – klimatološka postaja
- b – nadmorska visina (m)
- c – broj godina motrenja (period)
- d – srednja godišnja temperatura zraka (°C)
- e – srednja godišnja količina oborina (mm)
- f – srednji minimum temperature najhladnjeg mjeseca (°C)
- g – apsolutni minimum temperature zraka (°C)
- h – srednji maksimum temperature najtoplijeg mjeseca (°C)
- i – apsolutni maksimum temperature zraka (°C)
- j – srednje kolebanje temperature
- k – višegodišnji hod srednjih mjesecnih temperatura zraka
- l – višegodišnji srednjak oborina prema mjesecima
- o – vlažno (humidno) razdoblje
- p – mjeseci sa srednjim minimumom temperature zraka ispod 0 °C
- r – mjeseci s apsolutnim minimumom temperature zraka ispod 0 °C

3.5. Krajobrazne vrijednosti područja

Prirodno-geografski elementi čine osnovu prostorne strukture Delničkog područja i definiraju njegov društveni identitet te utječu na način života stanovnika, krajobrazne karakteristike i kulturni razvoj cijelog područja. Od svih tih elemenata ovdje su posebno izraženi reljef, klimatsko-ekološke značajke te prirodne značajke od kojih se posebno ističe šuma koja dominira krajobrazom Delničkog kraja. Upravo te specifičnosti snažno utječu na prostorni i krajobrazni identitet ovog područja, a posebno šuma koja osim svojeg prirodnog značaja pruža brojne usluge ekosustava te ima važnu ulogu za život stanovnika kao izvor prihoda, sirovine za gradnju, rekreaciju i sl.

Izražena morfologija i raščlanjenost reljefa na relativno malom području Park-šume Japlenški vrh, koja se rasprostire u rasponu od 690 m n.v. do 843 m n.v. s istaknutim vrhom Japlenški vrh na 842.4 m n.v., okosnica su dinamičnog reljefa ovog područja s izraženim gorsko-brdskim tipom krajobraza tipičnim za ovo područje. Područje je obrazlo prirodnom dinarskom bukovo-jelovom šumom (As. *Omphalodo-Fagetum* (Tregubov 1957) Marinček et al. 1993). Taj prirodni površinski šumski pokrov, osim reljefa, čini osnovni element vizualne prepoznatljivosti prostora. Na području park-šume nema poljoprivrednih površina (vidi Kartu staništa Prilog 3., i Popis stanišnih tipova u Tablici 2.), a od antropogenih linearnih struktura prisutne su planinarske staze i šumske ceste duž kojih se ostvaruju panoramske vizure i doživljaj šireg područja (Dumbović Bilušić i Kušan, 2013.).

Glavna obilježja gorsko-brdskog prirodnog krajobraznog područja Park-šume Japlenški vrh mogu se ocijeniti vrlo očuvanima u njihovim glavnim osobinama tj. vizualnim, funkcionalnim, povijesnim i ekološkim vrijednostima kao i visokog stupnja integriteta. Reljefna obilježja stvorila su prepoznatljiv uzorak dinamičnih karakteristika, a zajedno s očuvanim prirodnim elementima dominantno šumskog pokrova cijelom krajobraznom području daju obilježja očuvanosti i homogenosti te visoku vizualnu i ekološku vrijednost, a prirodnost i povijesni karakter područja možemo smatrati glavnim elementima njegova identiteta. Upravo zbog prirodnih i krajobraznih vrijednosti ovo područje predstavlja i važan resurs za rekreativske aktivnosti posjetitelja, posebice planinara i izletnika, pa je zato izrazito značajna i njegova socio-ekonomska uloga (Dumbović Bilušić i Kušan, 2013.).

Zbog svojeg karaktera za ovo se područje može reći da je prostor visoke krajobrazne i vizualne osjetljivosti, stoga treba izbjegavati bilo kakve intervencije u prostoru koje bi mogle narušiti njegova krajobrazna i vizualna obilježja tj. potrebno je mjerama upravljanja očuvati dominantno prirodni karakter ovog područja. Također, u kontekstu šireg Delničkog područja važno je očuvati krajobrazni identitet čije glavno obilježje čini jasno uspostavljen odnos izgrađenih i kultiviranih prostora grada Delnica prema dominantnim prirodnim obilježjima kraja. Osnovna obilježja i prepoznatljivost krajobraza šireg Delničkog područja određeni su vrlo naglašenom povezanošću prirodno-topografskih uvjeta s čovjekovim djelovanjem stvorenih struktura (urbane i ruralne cjeline), zbog čega je nastao tipičan gorsko-brdski krajobrazni tip sastavljen od prirodnih, šumskih, ruralnih i urbanih područja.

3.6. Bioraznolikost

3.6.1. Staništa

Prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) čl. 9. st. 1. točka 48. stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Raznolikost staništa usko je povezana s geografskim položajem, razvedenosti reljefa, geološkim, klimatskim i hidrografskim prilikama te čovjekovim utjecajima. Važno je istaknuti da su ljudskim djelovanjem nastala mnoga nova staništa tzv. poluprirodna i umjetna staništa koja povećavaju raznolikost stanišnih tipova u odnosu na prirodno stanje, a posljedično i raznolikost svojti na ovom području (Topić, J. i sur., 2006).

Osim pozitivnog utjecaja ljudskih aktivnosti, razni zahvati u prostoru ugrožavaju opstanak mnogih tipova staništa, a mogu ih i trajno uništiti. Tako su danas među najugroženijim staništima travnjaci, koji direktno ovise o ljudskim aktivnostima kojima se ona održavaju (ispava, košnja i slično) te močvarna i vodena staništa koja su posebno ugrožena hidromelioracijskim zahvatima. Nestankom ovih staništa nestaju i o njima ovisne divlje svojte (Topić, J. i sur., 2006).

Republika Hrvatska razvila je *Nacionalnu klasifikaciju staništa (NKS)* kako bi naglasila raznolikost staništa svoga teritorija te neke specifičnosti, naročito vezane uz morska staništa, podzemlje i područje krša (Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugrozenim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, broj 88/2014). Nacionalna klasifikacija staništa Hrvatske definira sljedeće glavne klase:

- A – površinske kopnene vode i močvarna staništa
- B – neobrasle i slabo obrasle kopnene površine
- C – travnjaci, cretovi i visoke zeleni
- D – šikare
- E – šume
- F – morska obala
- G – more
- H – podzemlje
- I – kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom
- J – izgrađena i industrijska staništa
- K – kompleksi staništa.

Rasprostranjenost nešumskih staništa Hrvatske prema NKS-u prikazana je Kartom kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske čija je izrada završena 2016. g. Karta je izrađena u mjerilu 1:25 000, najmanja jedinica kartiranja iznosila je 1,56 ha, a obuhvatila je sljedeće klase: površinske kopnene vode i močvarna staništa (A), neobrasle i slabo obrasle kopnene

površine (B), travnjake, cretove i visoke zeleni (C), šikare (D), morsku obalu (F), kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom (I) te komplekse staništa (K). Na taj način dobiveni su precizniji podaci o staništima što je potrebno za praćenje ciljnih stanišnih tipova ekološke mreže i za potrebe izvještavanja sukladno čl. 17 Direktive o staništima.

Na području Park-šume Japlenški vrh ovom Kartom staništa zabilježena su sveukupno tri stanišna tipa i to: jedan stanišni tip u klasi (E) šume, zatim jedan stanišni tip kultiviranih nešumskih površina i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom (I) na trećoj razini te jedan stanišni tip izgrađenih i industrijskih staništa (J) na prvoj razini NKS-a. Prema podacima Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Delnice iz Uredajnog zapisnika za Park-šumu Japlenški vrh (Hrvatske šume, 2010) na području Park-šume Japlenški vrh stanišni tip (E) zastupljen je zajednicom bukve i jеле, E.5.2.1. Dinarska bukovo-jelova šuma s mišjim uhom (tipična subasocijacija). Popis stanišnih tipova na području Park-šume Japlenški vrh nalazi se u Tablici 2.

Tablica 2. Popis stanišnih tipova na području Park-šume Japlenški vrh s površinama koje pojedini stanišni tip prekriva na temelju Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske (Bard, A. i sur., 2016; Hrvatske šume, 2010). Masnim slovima istaknuta su ugrožena staništa sukladno Stručnom obrazloženju HAOP-a za izmjene Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (HAOP, 2018a).

Samostalni stanišni tip [A (NKS)]	Površina samostalnog stanišnog tipa [A] (ha)	Mozaici stanišnih tipova [B (NKS)]	Površina poligona mozaičnih stanišnih tipova [B] (ha)	Ukupno [A+B] (ha)
E.5.2.1. Dinarska bukovo-jelova šuma s mišjim uhom	77,3			77,3
J. Izgrađena i industrijska staništa	0,21			0,22
		J./I.1.8.	0,01	
SVEUKUPNO:	77,51		0,01	77,52

Prema metodologiji korištenoj prilikom izrade Karte staništa pojedini je poligon mogao biti opisan s jednim do tri stanišna tipa. U slučaju da je jedan stanišni tip pokriva površinu veću od 85 % poligona, poligon je opisan samo tim stanišnim tipom [A]. Ukoliko su dva ili tri stanišna tipa na jednom poligoni pokrivali površinu veću od 15 % poligona, radi se o poligonu mozaičnog staništa [B], koji je opisan na način da su navedena dva ili tri najzastupljenija stanišna tipa uz pravilo da njihov redoslijed (NKS1, NKS2 i NKS3) određuje i njihovu zastupljenost unutar poligona. Budući da stanišni tip opisan na drugom ili trećem mjestu mozaičnog staništa može pokrivati vrlo malo površinu, za potrebe ove analize površina

stanišnog tipa na području Park-šume Japlenški vrh računala se samo zbrojem poligona u kojima je stanišni tip samostalan [A] ili dominantan unutar poligona mozaičnog staništa [B], dakle zabilježen je na prvom mjestu mozaičnog staništa.

Valja imati na umu da se površina [B] odnosi na čitav poligon te da je zato površina dominantnog stanišnog tipa unutar mozaika u stvarnosti uvijek manja od navedene vrijednosti [B].

Dinarska bukovo-jelova šuma prekriva najveći dio područja Park-šume Japlenški vrh, a ujedno je i ugroženi tip staništa (vidi Tablicu 2. označeno masnim slovima) sukladno Stručnom obrazloženju HAOP-a za izmjene i dopune Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (HAOP, 2018a) koji je potrebno očuvati u njegovom prirodnom ili doprirodnom obliku te u svrhu njegova očuvanja potrebno je provoditi prikladne mjere očuvanja.

E.5.2.1. Dinarska bukovo-jelova šuma s mišjim uhom (tipična subasocijacija)

Dinarska bukovo-jelova šuma s mišjim uhom (tipična subasocijacija) (As. *Omphalodo-Fagetum* (Tregubov 1957) Marinček et al. 1993 *typicum* s.l.) – Stanišni tip koji se u Hrvatskoj rasprostire u Gorskem kotaru, Velebitu, Plješevici, Velikoj i Maloj Kapeli, od 700 do 1300 m, na vagnencima s lesiviranim tlima, kalko-melansolima i kalko-kambisolima, manje-više na svim terenima, nagibima i ekspozicijama. U bogatom flornom sastavu dominiraju bukva i jela, redoviti su s manjim udjelom gorski javor i smreka, rjeđi su gorski jasen, gorski briješt, mlječe, jarebika i druge vrste. Slojevi grmlja i prizemnoga rašća relativno su bujni, posebno se ističu dijagnostičke vrste asocijacije *Rhamnus alpinus* subsp. *fallax*, *Omphalodes verna*, *Calamintha grandiflora*, *Aremonia agrimonoides*, *Cardamine trifolia*. Od ostalih vrsta sveze Aremonio-Fagion veći udio imaju *Euphorbia carniolica*, *Scopolia carniolica*, *Cardamine kitaibelii*, *Cyclamen purpurascens*, *Lamium orvala*, *Cardamine enneaphyllos*, *Geranium nodosum*, rjeđe su i ostale. Broj tipičnih vrsta reda *FAGETALIA* i nižih jedinica iznimno je velik, a sastojine na vagnencima u odnosu na one na dolomitima (tip E.5.2.2.) odlikuju se znatnjom zastupljenošću vrsta visokih zeleni (red *ADENOSTYLETALIA*: *Senecio ovatus*, *Athyrium filix-femina*, *Veratrum album*, *Myosotis sylvatica*), vrsta stijena (*Polypodium vulgare*, *Asplenium trichomanes*, *Moehringia muscosa*, *Geranium robertianum*) i tridesetak vrsta mahovina od kojih su najčešće *Hypnum cupresiforme*, *Ctenidium molluscum*, *Eurhynchium tomasinii*, *Isothecium alopecuroides*, *Plagiomnium undulatum* i *Dicranum scoparium*. Ovaj stanišni tip relativno je heterogen pa će buduća istraživanja ukazati na njegovu unutartipsku varijabilnost i eventualnu potrebu revizije. (HAOP, 2018.)

Prema podacima Hrvatskih šuma d.o.o., Uprave šuma Delnice iz Uredajnog zapisnika za Park-šumu Japlenški vrh (Hrvatskih šuma, 2010.) na cijelom području Park-šume Japlenški vrh prisutan je već spomenuti stanišni tip bukve i jele, gdje jela većinom prevladava. Od ostalih vrsta drveća zastupljeni su smreka, crni bor, javor i briješt. S promjenom dubine, vrste i vlage tla mijenja se, u vertikalnom smislu, i odnos jela–bukva. U nižim dijelovima prevladava jela s bukvom, dok na najvišim i izloženijim položajima prevladava bukva kojoj je

često primiješana pojedinačna jela i gorski javor. U omjeru smjese glavne vrste drveća jela sudjeluje s 49,85 %, a bukva s 40,46 %. Glavnim vrstama primiješani su smreka sa 7,74 %, gorski javor, gorski brijest, crni grab i crni jasen koji u omjeru smjese sudjeluju s 1,67 % te crni bor s 0,28 % (Hrvatske šume, 2010.)

3.6.2. Flora i fauna

Dinarska bukovo-jelova šuma (tipična subasocijacija) na ovom području posebno je bogata raznolikošću vrsta i to mnogo bogatija nego što su to slični tipovi šumskih zajednica drugdje u Europi. U sloju drveća ove zajednice u našim se krajevima izdvaja bukva (*Fagus sylvatica* L.), jela (*Abies alba* Mill.) i gorski javor (*Acer pseudoplatanus* L.), u sloju grmlja česti su crvena kozokrvina (*Lonicera xylosteum* L.), žestika (*Rhamnus alpina* L. ssp. *fallax* (Boiss.) Maireet Petitm.), obični likovac (*Daphne mezereum* L.) i lovovasti likovac (*Daphne laureola* L.), dok su u sloju prizemnog rašća, zabilježene, primjerice, vrlo često mišje uho (*Omphalodes verna* Moench) ili nešto manje česte vrste velika mrtva kopriva (*Lamium orvala* L.), volujsko oko (*Hacquetia epipactis* (Scop.) DC.), kranjski bun (*Scopolia carniolica* Jacq.) i druge. Sloj mahovina i lišajeva najbolje je razvijen na manjim šumskim stijenama i na vapnenačkim blokovima, a mnoge vrste lišajeva nastavaju i debla te krošnje stabla ukazujući, uz ostale ekološke čimbenike, i na relativno čist zrak (Randić, 2010).

Mikrostaništa važna za održavanje bogate bioraznolikosti na Japlenškom vrhu usko su povezana s malim razlikama u reljefu i geološkoj podlozi kao i nekim drugim ekološkim čimbenicima, primjerice ekspozicijskoj mikroklimi, koji možda nisu toliko izraženi i uočljivi. Na području Park-sume Japlenški vrh u geološkoj podlozi pretežu sivi vapnenci, a nalazimo i mali udio dolomitnih stijena. Takva geološka podloga uvjetuje nastanak izrazitih krških pojava, a na području Japlenškog vrha najčešće su i najizrazitije ponikve. Već i mala variranja u geološkoj podlozi i vrsti tla, kao što je pojava dolomita, uvjetuju značajnije razlike u životu svijetu. Tako se na dolomitnoj podlozi Japlenškog vrha izdvajaju osobito bujne populacije crnog kukurijeka (*Helleborus niger* L.) ili volujskog oka (*Hacquetia epipactis* (Scop.) DC.), koji su na vapnencu ovdje rijetki ili potpuno izostaju. Nasuprot tome, na vapnencima su karakteristične površine s ponikvama i malim šumskim stijenama koje izviruju iz tla obrasle šumskim mahovinama. Na Japlenškom vrhu razmjerno je rijetka biljka kranjska bunika (*Scopolia carniolica* Jacq.) vezana također uglavnom za takva stjenovita staništa na padinama ponikava (Randić, 2010).

Iako zasad nije provedeno detaljno inventariziranje i kartiranje (mikro)staništa Park-sume Japlenški vrh, potrebno je istaknuti jednu botaničku posebnost zabilježenu na stjenovitom terenu sa šumskim ponikvama na jugozapadnoj padini Japlenškog vrha, nedaleko pješačke šetnice. Radi se o staništu u Hrvatskoj razmjerno rijetke vrste šumske orhideje puzave oštropelutke (*Goodyera repens* (L.) R. Br.), koja je dosad pronađena i zabilježena na svega nekoliko nalazišta u Gorskem kotaru, na Ličkoj Plješivici, Plitvičkim jezerima i na Ivanšćici. Na Japlenškom vrhu raste na uskom lokalitetu u staroj jelovoj sastojini na vapnenačkoj

šumskoj stijeni prekrivenoj humusom i gusto obrasloj slojem „češljaste“ mahovine (*Ctenidium molluscum* (Hedw.) Mitt.) (Randić, 2010).

Možemo zaključiti da raznolikost flore na području Park-sume Japlenški vrh prvenstveno ovisi o ekološkim uvjetima tj. specifičnim mikrostaništima koja lokalno utječu na njezinu raznolikost i pojavnost vrsta.

Gljive se u šumskoj zajednici Japlenškog vrha također ističu velikim bogatstvom vrsta. Neke su vrste mikorizom vezane uz pojedino živuće drveće kao što je, primjerice, lososova rujnica (*Lactarius salmonicolor* R. Heim & Lecl), vezana isključivo uz jelu. Druge su saprofiti, koje također mogu biti vezane uz pojedinu vrstu drveća, ali trulog, kao što je rijetka i strogo zaštićena lopatasta kokica (*Sparassis spathulata* (Schwein.) Fr.), vezana također isključivo uz jelu. U skupinu saprofita, odnosno lignikolnih gljiva, ubrajamo najčešće gljive u Park-šumi Japlenški vrh, primjerice bukovu gubu (*Fomes fomentarius* (L.) Fr.), jelovu gubu (*Fomitopsis pinicola* (Sw.) P. Karst.) i jelovu sjajnicu (*Ganoderma carnosum* Pat.). Njihova lako uočljiva drvenasta izbočena plodišta rastu po trulim deblima ili panjevima kroz čitavu godinu. Predstavnici lignikolnih saprofitskih gljiva imaju važnu ulogu u razgradnji mrtvog drveta, pripremajući tako plodan supstrat za nove naraštaje šume na ovom području (Randić, 2010).

Tablica 3. Popis vrsta koje stvarno ili potencijalno dolaze na području Park-sume Japlenški vrh (izvor: Crvena knjiga gljiva Hrvatske, 2008., Crvena knjiga vaskularne flore Hrvatske, 2005., Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske, 2015., Crvena knjiga ptica Hrvatske, 2013., Crvena knjiga sisavaca Hrvatske, 2006., Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama, „Narodne novine“, broj 144/2013, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama „Narodne novine“, broj 73/2016, Randić, 2010.)

VRSTA - znanstveni naziv	VRSTA - hrvatski naziv	Strogo zaštićene vrste	Kategorija ugroženosti (u RH)
FUNGI – GLJIVE			
<i>Fomes fomentarius</i> (L.) Fr.	bukova guba		
<i>Fomitopsis pinicola</i> (Sw.) P. Karst.	jelova guba		
<i>Ganoderma carnosum</i> Pat.	jelova sjajnica		
<i>Lactarius salmonicolor</i> R. Heim & Lecl	lososova rujnica		
<i>Sparassis spathulata</i> (Schwein.) Fr.	lopatasta kokica	SZ	VU - osjetljiva vrsta
FLORA – BILJKE			
<i>Abies alba</i> Mill.	obična jela		
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	gorski javor		
<i>Ctenidium molluscum</i> (Hedw.) Mitt.			
<i>Daphne laureola</i> L.	vazdazeleni likovac		
<i>Daphne mezereum</i> L.	obični likovac		
<i>Fagus sylvatica</i> L.	obična bukva		
<i>Goodyera repens</i> (L.) R. Br.	puzava oštropelutka	SZ	
<i>Hacquetia epipactis</i> (Scop.) DC.	šumsko volujsko oko		
<i>Helleborus niger</i> L.	velecvjetni kukurijek	SZ	

VRSTA - znanstveni naziv	VRSTA - hrvatski naziv	Strogo zaštićene vrste	Kategorija ugroženosti (u RH)
<i>Lamium orvala</i> L.	velika mrtva kopriva		
<i>Lonicera xylosteum</i> L.	crvena kozja krv		
<i>Omphalodes verna</i> Moench	proljetno mišje uho		
<i>Rhamnus alpina</i> L. ssp. <i>fallax</i> (Boiss.) Maireet Petitm.	žestika		
<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	bijeli bun		
AMPHIBIA – VODOZEMCI			
<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	žuti mukač	SZ	LC
REPTILIA – GMAZOVI			
<i>Anguis fragilis</i> Linnaeus, 1758	sljepić		LC
<i>Coronella austriaca</i> (Laurenti, 1768)	smukulja	SZ	LC
<i>Podarcis muralis</i> (Laurenti, 1768)	zidna gušterica	SZ	LC
<i>Iberolacerta horvathi</i> (Méhelj, 1904)	velebitska gušterica	SZ	NT
<i>Zootoca vivipara</i> (Jacquin, 1787)	živorodna gušterica	SZ	DD – nedovoljno poznata (načelo predostrožnosti)
AVES – PTICE			
<i>Falco peregrinus</i> Tunstall, 1771	sivi sokol	SZ	gnijezdeća populacija (VU)
<i>Glaucidium passerinum</i> (Linnaeus, 1758)	mali čuk	SZ	gnijezdeća populacija (VU)
<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac osaš	SZ	gnijezdeća populacija (NT)
<i>Scolopax rusticola</i> Linnaeus, 1758	šljuka	SZ	gnijezdeća populacija (CR)
MAMMALIA – SISAVCI			
<i>Barbastella barbastellus</i> (Schreber, 1774)	širokouhi mračnjak	SZ	DD - nedovoljno poznata
<i>Canis lupus</i> Linnaeus, 1758	vuk	SZ	NT
<i>Dryomys nitedula</i> (Pallas, 1778)	gorski puh	SZ	NT
<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)	ris	SZ	CR - kritično ugrožena vrsta
<i>Miniopterus schreibersii</i> (Kuhl, 1817)	dugokrili pršnjak	SZ	EN - ugrožena vrsta
<i>Muscardinus avellanarius</i> (Linnaeus, 1758)	puh orašar	SZ	NT
<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817)	velikouhi šišmiš	SZ	VU - osjetljiva vrsta
<i>Myotis emarginatus</i> (E. Geoffroy, 1806)	riđi šišmiš	SZ	NT
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797)	veliki šišmiš	SZ	NT
<i>Nyctalus leisleri</i> (Kuhl, 1817)	mali večernjak	SZ	NT
<i>Plecotus macrobullaris</i> Kuzyakin, 1965	gorski dugoušan	SZ	DD - nedovoljno poznata
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Schreber, 1774)	veliki potkovnjak	SZ	NT
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (Bechstein, 1800)	mali potkovnjak	SZ	NT
<i>Ursus arctos</i> Linnaeus, 1758	smeđi medvjed	SZ	NT

4. Korištenje prostora

4.1. Šumarstvo

Područje današnjeg Gorskog kotara, prema sačuvanim povijesnim dokumentima, sve do kraja XVI. stoljeća bilo je područje neprohodnih šuma. Gotovo sve šume Gorskog kotara pripadale su kao feudalna dobra gospoštijama Brod, Čabar i Grobnik. Te šume prvo su bile vlasništvo knezova Frankopana i Zrinskih, a od 1572. g. grofovi Zrinski postaju vlasnici čitavog Gorskog kotara i susjednog Primorja. Nakon Zrinsko-Frankopanske pogibije (1671. g.) formira se tzv. Komorsko dobro (1679. g.) pod koje potпадaju i šume područja Japlenški vrh. Na ostalom, većem dijelu Gorskog kotara, vlasnicima šuma postaju aristokratske obitelji Thurn-Taxis (1872. g.) i mađarski barun Kálmán Ghyczy de Ghicz, Assakürt et Ablánczkürt (1866. g.). Segregacijom 1885. g. od dijela Komorskog dobra formirane su zemljische zajednice. Tako su na području Katastarske općine Fužine formirane zemljische zajednice: Vrata, Belo Selo, Slavica, Fužine, Benkovac, te katastarska općina i zemljische zajednica Lič. Nakon II. svjetskog rata nacionalizacijom Zemljische zajednice postaju „općenarodnom imovinom“, ali tretiraju se kao lokalne šume, dok se ostale šume Komorskog dobra tretiraju kao državne šume. Lokalnim šumama upravlja Odjel za šumarstvo kotarskog narodnog odbora Delnice (Hrvatske šume, 2010.).

Državnim šumama i šumskim zemljistima u RH sukladno Zakonu o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18) danas upravljaju Hrvatske šume d.o.o. Područje Park-sume Japlenški vrh nalazi se na području Uprave šuma Podružnica Delnice, Šumarije Delnice. Čitava površina Park-sume "Japlenški vrh" sve do 2000. g. nalazila se u sklopu gospodarske jedinice Delnice, a obuhvaćala je odjele (odsjeke): 86b, 87a, 87b, 89c, 90, 91a i 92. Tijekom 2000. g. obavljeni su terenski i uredski radovi na izradi posebnog Programa gospodarenja Park-šumom „Japlenški vrh“. Program gospodarenja Park-šumom „Japlenški vrh“ na snazi je od 01.01.2011. - 31.12.2020. g.

Šuma na području Park-sume Japlenški vrh je prebornog tipa i za nju nema propisanog etata. Sječa stabala vrši se samo u slučaju kad ona predstavljaju opasnost prolaznicima i ostalim korisnicima područja uz staze i šetnice.

4.2. Lovstvo

Park-suma Japlenški vrh nalazi se unutar granica državnog otvorenog lovišta VIII/19 Risnjak kojim gospodari lovačko društvo Tetrijeb iz Delnice sukladno važećoj Lovnogospodarskoj osnovi za vremensko razdoblje od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2025. (Tablica 4.).

Državno otvoreno lovište VIII/19 Risnjak obuhvaća prostor od Broda na Kupi do Kuželja, južno od rijeke Kupe i Nacionalnog parka Risnjak do Gornjeg Jelenja. Lovište je pokriveno prebornim šumama s mnogo livada, a obuhvaća i gornje jezero u Mrzloj Vodici. Visinska je razlika od 221 m u Brodu na Kupi do 1154 m (vrh Drgomlja). Ukupna površina lovišta iznosi

14.716 ha, od toga je lovna površina 14.353 ha. Podaci o vrstama divljači u lovištu Risnjak nalaze se u Tablici 5.

Tablica 4. Osnovni podaci o lovištu unutar prijedloga granica Park-šume Japlenški vrh
(Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, 2018)

Broj lovišta	Naziv	Županija	Tip lovišta	Ovlaštenik prava lova	Glavne vrste divljači	Površina lovišta unutar prijedloga obuhvata zaštićenog područja (ha)
VIII/19	Risnjak	Primorsko-goranska županija	Državno otvoreno lovište	LD TETRIJEB Delnice Polane 32 51300 Delnice	- jelen obični - srna obična - divokoza - svinja divlja - smeđi medvjed	77,50

Tablica 5. Vrste divljači u lovištu Risnjak,
(Izvor: Lovački savez Primorsko-goranske županije, 2018.)

Glavne vrste divljači	Bonitet lovišta	Lovnoproduktivna površina (LPP)	Matični fond	Odstrjel	Trofejni prvaci
		ha	grla	grla	CIC-ovih bodova
Jelen obični	I – III	10632	180	36	203,81
Srna obična	III	4934	250	50	119,82
Divlja svinja	III	7000	70	50	121,40
Divokoza	II	1169	70	14	110,25
Smeđi medvjed	I	12700	26	2	488,11

Sporedne vrste divljači značajnije za lovstvo jesu: zec obični, lisica, jazavac, divlja patka gluvara, a od migratornih vrsta šljuka bena (120 jedinki), šljuka kokošica (120 jedinki), prepelica pućpura (300 jedinki), puh veliki. Brojke u zagradi označavaju prosječni godišnji odstrjel.

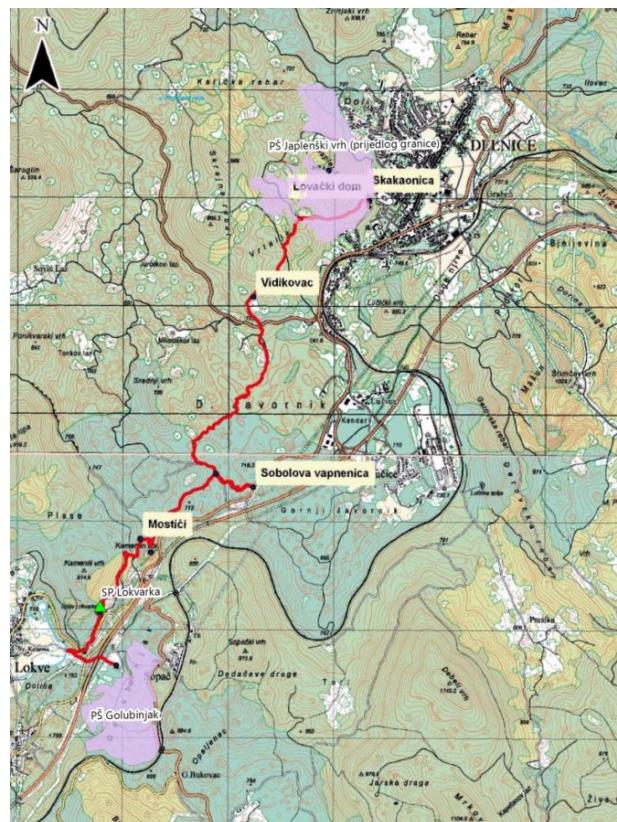
Područje Park-šume Japlenški vrh i do sada je bilo isključeno iz lovne površine, a ovom izmjenom granice sadašnja površina park-šume smanjit će se s 173,08 ha na 77,50 ha, a lovna površina lovišta Risnjak povećat će se za 95,58 ha.

4.3. Turizam i rekreacija

Park-šuma Japlenški vrh šumovito je područje koji se izdiže na zapadnoj strani grada Delnica. Ovdje zaštićena priroda svojim prirodnim nastavkom, delničkim Parkom kralja Tomislava, nalazi direktno u centar grada te čini osobiti prirodni „rashlađivač“, posebno za topnih ljetnih dana. Park-šuma Japlenški vrh područje je čije prirodne šume, svojom dostupnošću i

isprepletenošću s gradskom jezgrom, oduvijek čine prepoznatljivu turističku destinaciju Delničana i njihovih gostiju. (<http://dlnicebikeandhike.com/atrakcije.php>)

Na sjeveroistočnoj padini Japlenškog vrha stoji zaštitni sportski simbol grada Delnice, stara skijaška skakaonica dužine 70 metara s doskočištem na gradskom stadionu. Ovdje su se 1950-ih do kraja 1970-ih godina prošlog stoljeća redovito održavala natjecanja u skijaškim skokovima (Turistička zajednica Delnice, 2018)

Slika 3. Planinarski put Park-šuma Japlenški vrh-Golubinjak, Turistička zajednica Grada Delnice, 2009.

netaknute gorske livade. Osim uglavnom već dobro poznatih znamenitosti u postojećim zaštićenim park-šumama Japlenški vrh i Golubinjak te Spomeniku prirode špilji Lokvarki, duž puta moguće je doživjeti veći broj prirodnih posebnosti i ljepota, kao što su: travnati vidikovac iznad ceste Delnice – Crni Lug, rascvjetani orhidejski proplanak usred bujne šume, razgranata bukva – kraljica šume, perivoj smreka, Sobolova vapnenica, geološki fenomen prirodnih špilja i kamenog mostića (s čak pet ulaza i izlaza), duboka i vrletna krška ponikva Kamerkin dol, zarastajuće livade i druge posebnosti koji su široj javnosti dosad bili gotovo nepoznati. Tako se na području Javornika (na delničkom području) ističu ostaci Sobolove vapnenice (japlenice), u kojoj se još do nedavno pripremao kreč za potrebe brojnih goranskih kuća (Randić, 2010.).

Zanimljivo je navesti da je Japlenški vrh dobio naziv po japlenici – peći za pečenje živog vapna. Tako u Rječniku delničkog govora možemo pronaći kratku natuknicu o Japlenškom

Godine 2009. Javna ustanova „Priroda“ i Turistička zajednica Grada Delnice označili su crveno-bijelim planinarskim oznakama (markacijama) planinarski put koji povezuje Park-šumu Japlenški vrh s Park-šumom Golubinjak i Spomenikom prirode špiljom „Lokvarkom“ (Slika 3.). Obilazak planinarskog puta od Japlenškog vrha do Golubinjaka traje oko 2,5–3 sata laganog hoda. Planinarski put dug je otprilike devet kilometara, a idealan je za planinare i sve ljubitelje prirode. Spaja tri zaštićena područja, dvije park-šume (Japlenški vrh i Golubinjak) te jedan spomenik prirode špilju Lokvarku koja je jedna od najljepših, a ujedno i najdublja turistički uređena špilja u Hrvatskoj (Randić, 2010.).

Planinarski put započinje kod skijaške skakaonice u neposrednoj blizini ugostiteljskog objekta Lovački dom. Cijelom trasom prolazi kroz bukovo-jelovu šumu prateći uglavnom Lujzinsku cestu, te uz

vrhu: „*Va Japlenšken vrhe negdar je beuo japlieneč*“, što bi u prijevodu značilo: Na Japlenškom vrhu nekad je bilo vapnenca.. (Randić, 2010.).

U „lokvarskom“ dijelu planinarskog puta ističu se brojni krški fenomeni kao što je površinsko-podzemni kompleks nazvan „Mostići“ (prirodni kameni most i špilje koje se granaju u pet ulaza i izlaza).

Napuštajući „Mostiće“ koji se nalaze na 7,2 km staze, preko niza planinskih livada i dijelom kroz gustu šumu, put izlazi pred sam ulaz u špilju „Lokvarku“.

Za ovaj se planinarski put s pravom može reći da ne povezuje samo dvije park-šume već i šire područje povezujući se s markiranim planinarskim putem prema brdu Špičunak iznad Lokava, zatim kružnom stazom oko Lokvarskog jezera, te planinarskim putom koji od Mrzlih vodica vodi preko doline Suhe Rečine u Nacionalni park Risnjak (Randić, 2005.).

Pored ovog je planinarskog puta Javna ustanova „Priroda“ 2017. svečano otvorila i Poučnu stazu u Park-šumi Japlenški vrh koja se nadovezuje na planinarski put Japlenški vrh-Golubinjak. Postavljeno je šest novih poučnih ploča uz šetnicu prema livadi Pijaničevo. Ploče pojašnjavaju porijeklo naziva Japlenški vrh, geologiju, floru, faunu, zarastanje travnjaka i rekreativne aktivnosti u Park-šumi. (Javna ustanova „Priroda“, 2018.)

5. Ocjena stanja područja

Trenutni obuhvat zaštićenog područja Park-šume Japlenški vrh više ne odgovara potrebama zaštite ovog područja kao niti potrebama lokalne zajednice s obzirom da se dijelom područja ne može upravljati u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode i propisanom kategorijom zaštite niti je na tim dijelovima takvo upravljanje moguće uspostaviti. Takav je slučaj na manjem dijelu trenutno zaštićenog područja na kojem se nalazi vojarna s okolnim zemljишtem u nadležnosti Ministarstva obrane Republike Hrvatske, te sukladno čl. 123. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) ovom izmjenom obuhvata Park šume Japlenški vrh predlažemo isključenje prostora vojarne s okolnim zemljишtem van obuhvata zaštićenog područja. Dijelovi područja Park šume koji su u stvarnosti dio naselja te su potpuno izgrađeni ili prostornim planom predviđeni za širenje građevinskih zona također su isključeni iz prijedloga obuhvata granice. Dodatno, jedan dio područja park-šume je izgubio obilježja radi kojih je zaštićen te se ne koristi za odmor i rekreaciju, a ograđen je i služi kao uzbunjalište jelena lopatara (nalazi se neposredno uz ugostiteljski objekt "Lovački dom" u vlasništvu Uprave šuma Podružnica Delnice).

Ovim prijedlogom izmjena obuhvata zaštićenog područja Park-šume Japlenški vrh obuhvaćen je cijeloviti prostor koji ima sve elemente park-šume te se njime tako i upravlja od strane Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“, a lokalno stanovništvo ga koristi za odmor i rekreaciju, dok je iz obuhvata područja predloženo isključenje svih dijelova koji se ne koriste u skladu s kategorijom zaštite niti je njima moguće tako upravljati (vojarna Drgomalj i okolno zemljишte koje se koristi za potrebe Ministarstva obrane Republike Hrvatske, ograđeno uzbunjalište jelena lopatara, zatim izgrađeni

dijelovi naselja te dijelovi u kojima je predviđeno širenje građevinskih zona grada Delnice te svi oni dijelovi postojeće park-šume koji su izgubili svojstva zaštićenog područja).

6. Zaštita i upravljanje

6.1. Postojeća područja zaštićena u nacionalnoj kategoriji

Park-šuma Japlenški vrh zaštićena je 1953. godine temeljem Rješenja br. 26.919-1953., a Rješenjem br. 137/1-1961 utvrđuje se da šuma „Japlenški vrh“ zapadno od Delnice ima svojstvo zaštićenog objekta prirode kao park-šuma te se određuje njezin upis u registar zaštićenih objekata prirode. Područje Park-sume Japlenški vrh u površini od 173,08 ha trenutno uživa zaštitu sukladno Zakonu o zaštiti prirode čl. 119. („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019), a isto je upisano u Upisnik zaštićenih područja pod registarskim brojem 31. Sadašnji obuhvat granice zaštićenog područja Park-sume Japlenški vrh više ne odgovara potrebama zaštite ovog područja kao ni potrebama lokalne zajednice s obzirom na to da se dio područja ne može koristiti u skladu s kategorijom zaštite. Stoga se ovom stručnom podlogom predlaže izmjena obuhvata zaštite područja Park-sume Japlenški vrh i smanjenje njezine površine na 77,50 ha te kategorija zaštite park-šuma. Smatramo kako će se ovom izmjenom obuhvatiti područje koje se stvarno koristi u skladu s kategorijom zaštite park-šuma te da će se omogućiti Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ kvalitetnije upravljanje provođenjem aktivnosti i mjera zaštite s ciljem poboljšanja stanja cijelog područja i svih usluga ekosustava koje pruža predmetna park-šuma te nadzor nad ovim područjem.

Park-šuma je Zakonom o zaštiti prirode definirana na sljedeći način:

Članak 119.

Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019)

- (1) Park-šuma je prirodna ili sađena šuma, veće bioraznolikosti i/ili krajobrazne vrijednosti, a koja je namijenjena i odmoru i rekreaciji.
- (2) U park-šumi dopušteni su zahvati i djelatnosti koje ne narušavaju obilježja zbog kojih je proglašena.

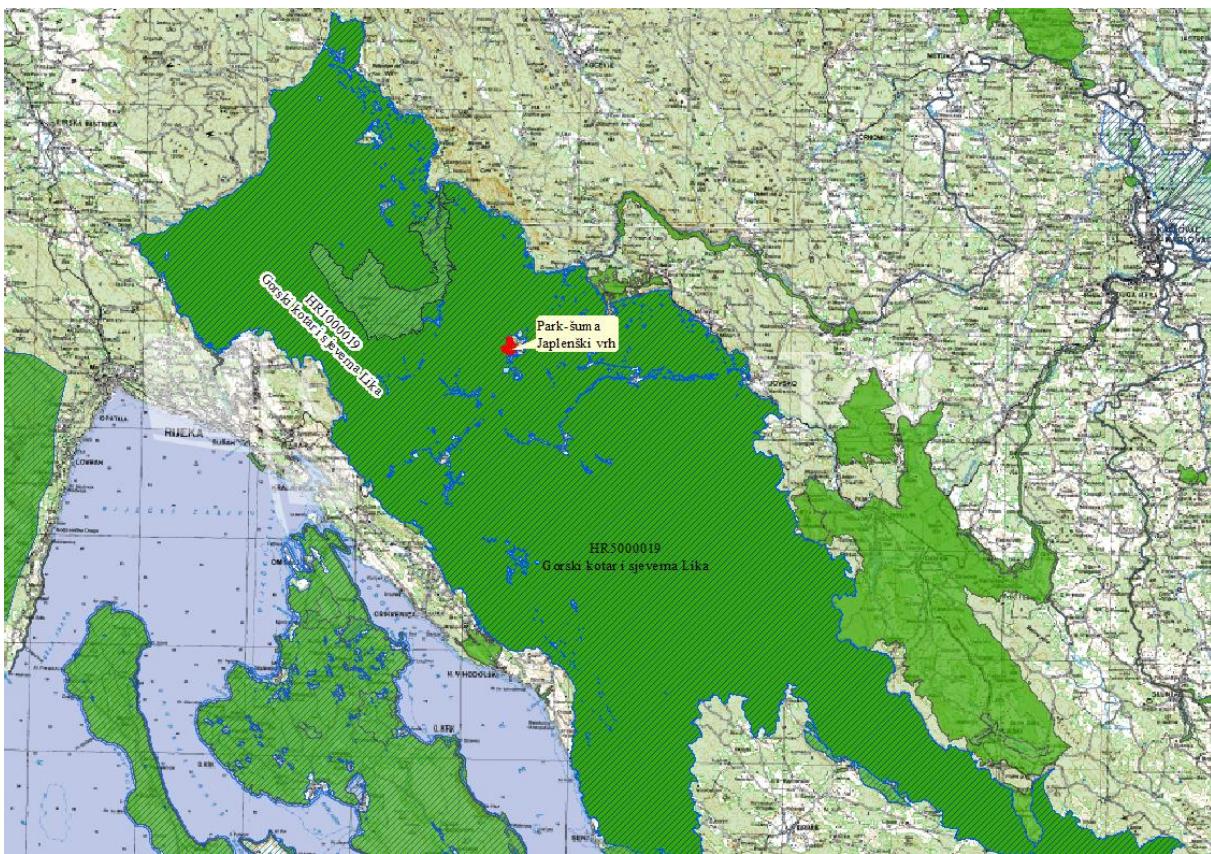
6.2. Ekološka mreža Republike Hrvatske Natura 2000

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13), te izmijenjena Uredbom o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 105/15) i predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000.

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13, 105/15) čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Njezin je cilj doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 36,73 % kopnenog teritorija i 15,42 % obalnog mora, a sastoji se od 743 Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS) te 38 Područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

Područje Park-sume Japlenški vrh nalazi se unutar dva područja Ekološke mreže (vidi Prilog 4. i Sliku 4.), međutim kako je površina park-sume mala u odnosu na područja ekološke mreže s kojima se preklapa, na njezinom području ne nalazimo sve ciljne vrste i staništa koja su prisutna na tim područjima ekološke mreže. Popis područja ekološke mreže RH koja se nalaze na području Park-sume Japlenški vrh nalaze se u Tablici 6. Pravilnik o ciljevima i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže donesen je (Narodne novine 15/14), a u izradi je njegova izmjena kao i pravilnik koji definira ciljeve i mjere za očuvanje ostalih vrsta i stanišnih tipova za svako područje ekološke mreže. Stručno vrednovanje, analizu i prijedlog ciljeva očuvanja i mjera za potrebe izrade navedenih pravilnika izradio je HAOP. Temeljem toga definiran je prijedlog ciljeva očuvanja i mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova te način provođenja tih mjera u području ekološke mreže. Prijedlozi ciljeva očuvanja i mjera očuvanja za ciljne vrste i staništa nalaze se u Prilogu 5. i Prilogu 6.

Slika 4. Položaj Park-šume Japlenški vrh u odnosu na područja Ekološke mreže, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, 2019.

Tablica 6. Područja ekološke mreže RH na području Park-šume Japlenški vrh

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (NATURA 2000 PODRUČJA)			
R.br.	Naziv područja	Oznaka	
1.	Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR1000019
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR5000019

Tablica 7. Opis područja ekološke mreže RH HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, sukladno Prilogu III. Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/2013, 105/2015)

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)					
Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)					
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu*	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)
HR1000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	1	<i>Aegolius funereus</i>	planinski čuk	G
		1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G
		1	<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	G
		1	<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	G
		1	<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	G
		1	<i>Asio flammeus</i>	sova močvarica	G
		1	<i>Bonasa bonasia</i>	lještarka	G
		1	<i>Bubo bubo</i>	ušara	G
		1	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	G
		1	<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	G
		1	<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	G
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica	Z
		1	<i>Crex crex</i>	kosac	G
		1	<i>Dendrocopos leucotos</i>	planinski djetlić	G
		1	<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G
		1	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	G
		1	<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	G
		1	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	G
		1	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	G
		1	<i>Ficedula parva</i>	mala muharica	G
		1	<i>Glaucidium passerinum</i>	mali čuk	G
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G
		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G
		1	<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	G
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G
		1	<i>Picoides tridactylus</i>	troprsti djetlić	G
		1	<i>Picus canus</i>	siva žuna	G
		1	<i>Strix uralensis</i>	jastrebača	G
		1	<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša	G
		1	<i>Tetrao urogallus</i>	tetrijeb gluhan	G
		1	<i>Actitis hypoleucos</i>	mala prutka	G

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)					
Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)					
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu*	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)
*Kategorija za ciljnu vrstu: 1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 3. i članka 4. stavka 1. Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.)) 2 = redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. . Direktive o pticama (Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.))					

Tablica 8. Opis područja ekološke mreže RH HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, sukladno Prilogu III. Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/2013, 105/2015)

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)				
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)				
Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/ stanišni tip**	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa
HR5000019	Gorski kotar i sjeverna Lika	1	širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
		1	mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
		1	vuk	<i>Canis lupus</i> *
		1	medvjed	<i>Ursus arctos</i> *
		1	ris	<i>Lynx lynx</i>
		1	mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>
		1	cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>
		1	istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>
		1	gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>
		1	velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>
		1	potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium</i> *
		1	(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*

*Prioritetna vrsta/stanišni tip za zaštitu i očuvanje na razini Europske unije

**Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip:

1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992.))

Područjima Ekološke mreže u Primorsko-goranskoj županiji upravljaju Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ i Javna ustanova Nacionalni park Risnjak na temelju Planova upravljanja.

Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 24. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019).

6.3. Postupak izmjene granica

Sadašnja granica zaštićenog područja Park-sume Japlenški vrh više ne odgovara potrebama zaštite ovog područja kao ni potrebama lokalne zajednice s obzirom na to da se dio područja ne može koristiti u skladu s kategorijom zaštite. Stoga se ovom stručnom podlogom predlaže izmjena granice zaštićenog područja Park-sume Japlenški vrh i smanjenje njezine površine sa sadašnjih 173,08 ha na 77,50 ha. Smatramo kako će se ovom izmjenom obuhvatiti područje koje se stvarno koristi u skladu s kategorijom zaštite park-suma te da će se omogućiti Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ kvalitetnije upravljanje i nadzor.

Zaštita u kategoriji park-sume i predložene granice najbolje odgovaraju stvarnim potrebama zaštite područja i potrebama lokalne zajednice.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) postupak izmjene granica postojećeg zaštićenog područja istovjetan je postupku zaštite novog područja. Članak 123. spomenutog zakona propisuje da park-šumu, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove šumarstva, proglašava predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave. U ovom je slučaju to Županijska skupština Primorsko-goranske županije. Prethodno je potrebno provesti postupak javnog uvida sukladno čl. 125. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) kojeg provodi i organizira Primorsko-goranska županija. Predlagač akta o proglašavanju zaštićenog područja dužan je očitovati se o podnesenim primjedbama prilikom javnog uvida, a sve podnesene primjedbe i očitovanja postaju sastavni dio dokumentacije na kojoj se temelji prijedlog akta o proglašavanju.

Akt o proglašavanju zaštićenog područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode čl. 126. („Narodne novine“ broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) sadrži:

- naziv i kategoriju zaštićenog područja,
- opis granice zaštićenog područja,
- kartografski prikaz zaštićenog područja u analognom i digitalnom obliku, koji je sastavni dio akta o proglašavanju,
- naznaku mjerila kartografskog prikaza

- geodetsku podlogu za upis pravnog režima u katastar i zemljишnu knjigu.

Nakon završenog javnog uvida Akt o proglašavanju zaštićenog područja prema čl. 127. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) objavljuje se u službenom glasilu jedinice područne (regionalne) samouprave, u ovom su slučaju to Službene novine Primorsko-goranske županije, i u Narodnim novinama.

6.4. Upravljanje

Prema čl. 130. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/2013, 15/2018, 14/2019) zaštićenim područjima upravljuju javne ustanove. Zaštićenim područjima na prostoru Primorsko-goranske županije upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ koja trenutno upravlja i nastavit će upravljati i područjem Park-sume Japlenški vrh u njegovim izmijenjenim granicama.

Javna ustanova obavlja djelatnost zaštite, održavanja i promicanja zaštićenog područja Park-sume Japlenški vrh u cilju njegove zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode te sudjelovanje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode.

Upravljanje zaštićenim područjem provodi se na temelju plana upravljanja koji se donosi za razdoblje od deset godina, uz mogućnost izmjene i/ili dopune nakon pet godina. Plan upravljanja područjem Park-sume Japlenški vrh i područjem ekološke mreže HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika izrađivat će se u sklopu projekta „KK.06.5.2.03 Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000“ u razdoblju od 2020. do 2022.g.

6.5. Posljedice koje će proizaći zaštitom područja

Osnovni cilj prijedloga izmjene granice Park-sume Japlenški vrh usklađivanje je granica sa stvarnim stanjem na terenu i mogućim načinom korištenja područja. Također, ovom se izmjenom smanjuje obuhvat postojećeg zaštićenog područja kojim upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“, stoga ova izmjena granice neće imati nikakve negativne posljedice za lokalno gospodarstvo ili stanovništvo okolnog područja. Ovom će se izmjenom granice Park-sume Japlenški vrh ostvariti osnovna funkcija zaštite koju ova kategorija ima, a to je odmor i rekreacija posjetitelja. Smatramo kako će se na taj način Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ omogućiti postizanje ciljeva upravljanja kroz lakše i učinkovito upravljanje cijelim područjem park-sume prvenstveno zbog jasno definirane granice područja i činjenice da se cijelo zaštićeno područje nalazi na zemljisu u vlasništvu Republike Hrvatske.

6.6. Mjere zaštite

Kako bi se osiguralo očuvanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti, kulturne baštine i integriteta cijelog područja Park-šume Japlenški vrh predlažu se sljedeće mjere zaštite:

- spriječiti potencijalno ugrožavajuće zahvate u prostoru park-šume koji bi mogli narušiti obilježja zbog kojih je područje zaštićeno
- u cilju očuvanja staništa Dinarske bukovo-jelove šume i uz njega vezanih vrsta, neprihvatljivo je na bilo koji način njegovo uništavanje ili zagađivanje
- očuvati prirodno stanje Dinarske bukovo-jelove šume na način da se osiguraju prirodni procesi bez ikakvih intervencija izuzev ograničenih intervencija u cilju sigurnosti posjetitelja
- ne probijati nove šumske putove/ceste i/ili pješačke staze
- ne unositi strane i invanzivne vrste te genetički modificirane organizme u područje park-šume
- zabraniti uključivanje područja park-šume u lovnu površinu, odnosno ne dozvoliti lovne aktivnosti na području park-šume
- istražiti floru i faunu područja Park-šume Japlenški vrh
- uklanjati invanzivne vrste ukoliko se pojave te spriječiti njihovo daljnje širenje
- nastaviti suradnju između Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“ i Hrvatskih šuma d.o.o. u cilju očuvanja područja
- provoditi edukativne akcije s ciljem informiranja lokalnog stanovništva i šire javnosti o zaštićenom području i njegovim vrijednostima
- izraditi nove i održavati/obnavljati postojeće informacijsko-edukativne table u cilju informiranja i edukacije šire javnosti

6.7. Ocjena i izvori sredstava potrebnih za provođenje zaštite

Zaštita područja Park-šume Japlenški vrh neće zahtijevati izdvajanje dodatnih značajnih finansijskih sredstava budući da se radi o izmjeni granica već postojećeg zaštićenog područja. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Primorsko-goranske županije „Priroda“, u sklopu svojih redovnih aktivnosti vodit će brigu i o ovom području. Predlaže se odmah osigurati, u svrhu jasnog obavještavanja posjetitelja i ostale javnosti o novim granicama zaštićenog područja, njegovo označavanje na terenu te uspostavu i/ili obnovu eventualne potrebne posjetiteljske infrastrukture.

Finansijska sredstva potrebna za provođenje zaštite osigurat će se u proračunu Primorsko-goranske županije u vezi s čime je, sukladno članku 124. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/2013, 15/2018, 14/2019), potrebno donijeti i izjavu tijela koje donosi akt o

proglašenju o osiguranim sredstvima za provođenje postupka proglašenja i upravljanje zaštićenim područjem.

7. Literatura

1. Antolović, J., Frković, A., Grubešić, M., Holcer, D., Vuković, M., Flajšman, E., Grgurev, M., Hamidović, D., Pavlinić, I., Tvrtković, N. (2006): Crvena knjiga sisavaca Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
2. Bognar, A. (2001): Geomorfološka regionalizacija Hrvatske, Acta Geographica Croatica, Vol. 34, 7-29
3. Dumbović Bilušić B., Kušan V. (2013): Krajobrazna studija Zagrebačke županije, Oikon, d.o.o., i Arhikon d.o.o., Zagreb.
4. HAOP (2018a): Stručno obrazloženje za izmjene i dopune Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima.
5. HAOP (2018b): Stručna podloga za prijedlog Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže
6. Hrvatske šume (2010): Uređajni zapisnik za Park-šumu Japlenški vrh, Delnice
7. <http://dlnicebikeandhike.com/atracije.php>
8. Javna ustanova "Priroda" (2018): Službene web stranice, <http://jupriroda.hr/2017/03/otvorena-poucna-staza-na-japlenskom-vrhu-i-planinarska-staza-koja-povezuje-dvije-zasticene-goranske-park-sume-i-spilju-lokvarku/>
9. Jelić, D., Kuljerić, M., Koren, T., Treer, D., Šalamon, D., Lončar, M., Podnar-Lešić, M., Janev Hutinec, B., Bogdanović, T., Mekinić, S., Jelić, K. (2015): Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb.
10. Lončar, M. (2005): Rasprostranjenost gmazova Hrvatske, zbirka Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb.
11. Lovacki savez Primorsko-goranske županije (2018): Goranska lovišta, <http://www.lovacki-savez-pgz.hr/view.asp?idp=46&c=32,,>
12. Lovnogospodarska osnova za državno otvoreno lovište broj: VIII/19 "Risnjak" za vremensko razdoblje od 01. travnja 2015. – 31. ožujka 2025.
13. Ministarstvo poljoprivrede (2018): Središnja lovna evidencija – za javnost, https://lovistarh.mps.hr/lovstvo_javnost/Loviste.aspx?id=76,
14. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (2019): Informacijski sustav zaštite prirode, <http://www.bioportal.hr/>
15. Nikolić, T., Topić, J. (urednici) (2005): Crvena knjiga vaskularne flore Hrvatske. Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
16. Pleše, V. (2001): Ljepotica na domak grada – Park-šuma Japlenški vrh. „Hrvatske šume“, Časopis za popularizaciju šumarstva, Godina V., br. 52, Zagreb
17. Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže, Narodne novine 15/2014

18. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama, Narodne novin broj 73/2016
19. Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima Narodne novine broj 88/2014
20. Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama, Narodne novine, broj 144/2013
21. Prostorni plan uređenja Grada Delnica, Službene novine Primorsko – goranske županije br. 24/02
22. Randić, M. (2010): Čudesni svijet šuma: osnovne šumske zajednice Primorsko-goranske županije. Javna ustanova „Priroda“, Rijeka.
23. Randić, M., Arko-Pijevac, M., Gržančić, Ž., Kirinčić, M., Kovačić, M., Sušić, G. (2005): Prirodna baština Primorsko-goranske županije, (ur. Črnjar, M.) Primorsko-goranska županija, Županijski zavod za održivi razvoj i prostorno planiranje, Rijeka.
24. Tkalcec, Z., Mešić, A., Matočec, N., Kušan, I. (2008): Crvena knjiga gljiva Hrvatske. Državni zavod za zaštitu prirode i Ministarstvo kulture, Zagreb
25. Turistička zajednica Delnice (2018): službene stranice Turističke zajednice Delnice <https://www.tz-delnice.hr/sportski-objekti.php>, pristupljeno prosinac, 2018.
26. Tutiš, V., Kralj, J., Radović, D., Ćiković, D., Baraćić, S. (ur.) (2013): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, 258 str.
27. Topić, J., Ilijanić, Lj., Tvrtković, N., Nikolić, T. (2006): Staništa: Priručnik za inventarizaciju, kartiranje i praćenje stanja, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb
28. Vahtar-Jurković, K., Obad Šćitaroci, M. (2017): Pejsažno i perivojno naslijeđe Gorskoga kotara. *Prostor : znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam*, 25(2(54)), 328-341. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/192218>
29. Zakon o zaštiti prirode, Narodne novine broj 80/2013.
30. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode, Narodne novine broj 15/2018.
31. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode, Narodne novine broj 14/2019.

8. Prilozi

Prilog 1. Pregledna karta područja Park-šume Japlenški vrh na podlozi katastarskog plana

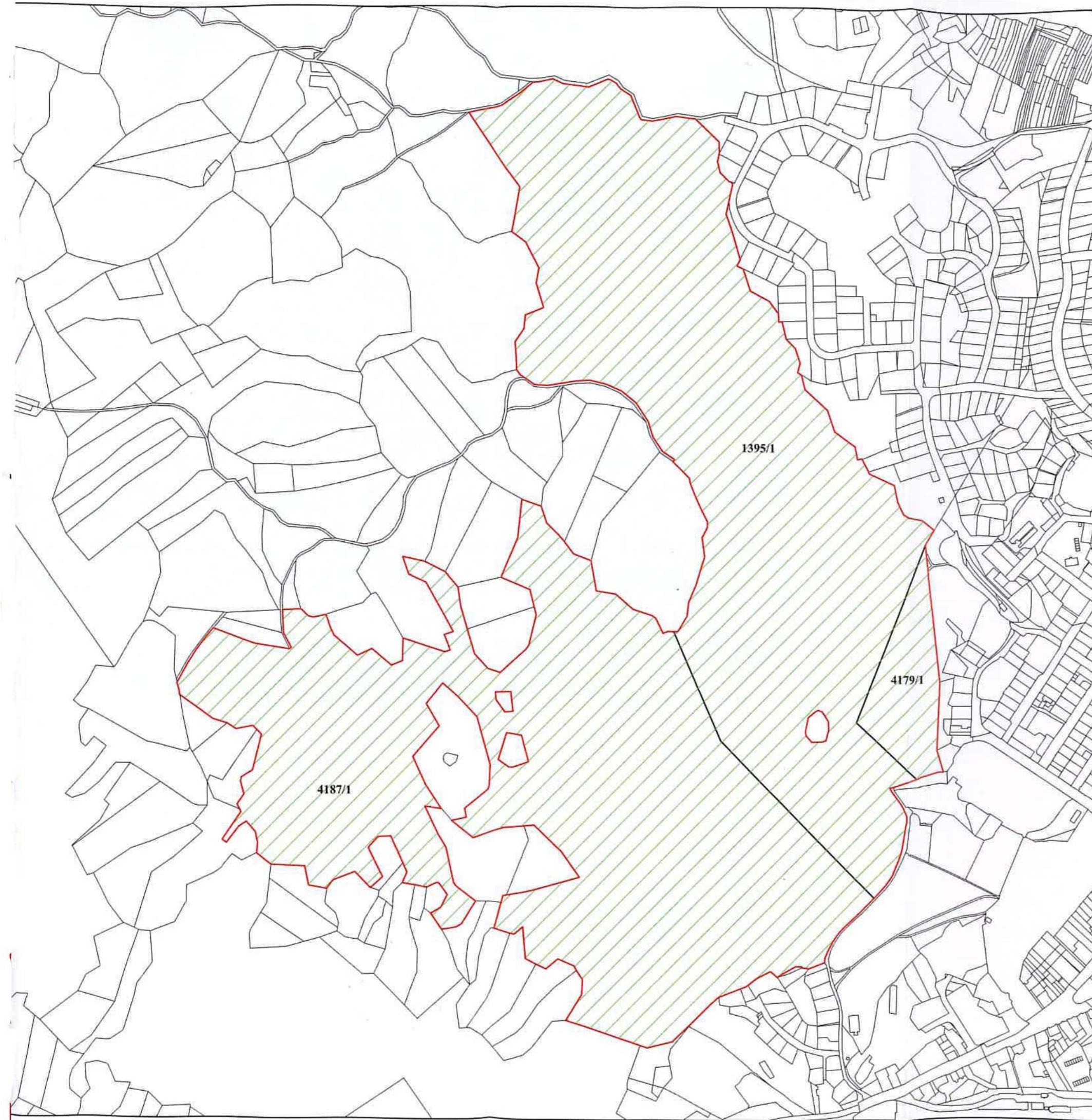
Prilog 2. Pregledna karta područja Park-šume Japlenški vrh

Prilog 3. Karta stanišnih tipova na području Park-šume Japlenški vrh

Prilog 4. Karta Ekološke mreže na području Park-šume Japlenški vrh

Prilog 5. Prijedlog ciljeva očuvanja i mjera očuvanja ciljnih vrsta ptica u području ekološke mreže značajnom za ptice HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Prilog 6. Popis ciljnih vrsta i stanišnih tipova u području očuvanja značajnom za vrste i stanišne tipove HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika s prijedlogom ciljeva očuvanja i mjera

Prilog 1.

Pregledna karta područja Park-šume Japlenški vrh
na podlozi katastarskog plana

Prijedlog granice Park-šume Japlenški vrh

Katastarski plan - Katastarska općina Delnice

0 100 200 300 400 m

1:6.000

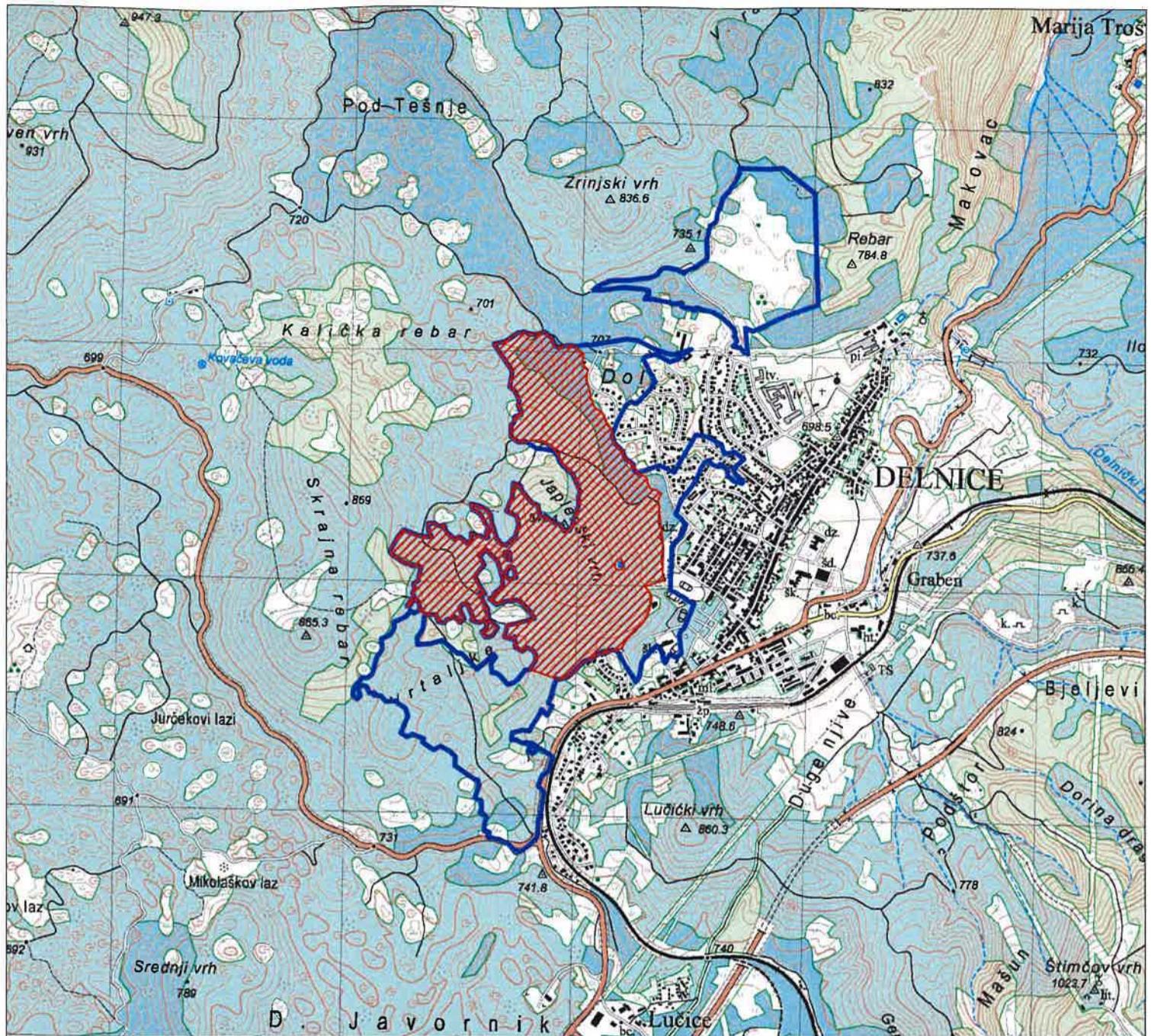

Zagreb, 02. kolovoza 2019.

Izvori:

1. Baza podataka MZOE

2. Digitalni katastarski plan, Državna geodetska uprava, 2018.

Prilog 2.

Pregledna karta područja Park-šume Japlenški vrh

Park šuma Japlenški vrh - trenutno zaštićeno područje

Prijedlog granice Park šume Japlenški vrh

0 500 1.000 1.500 m
1:25.000

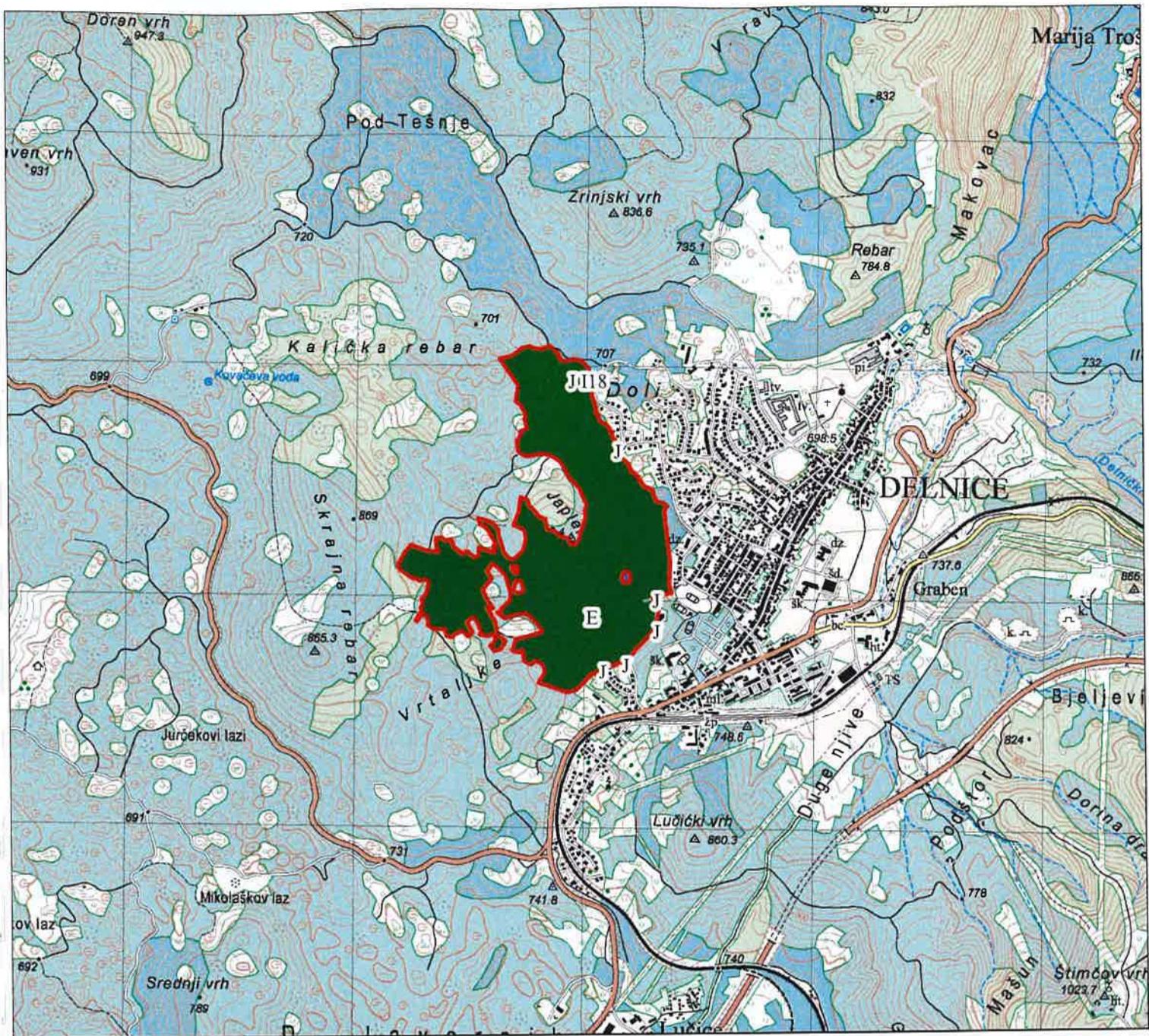
Zagreb, 02. kolovoza 2019.

Izvori:

1. TK 1:25.000, WMS Državne geodetske uprave
2. Baza podataka MZOE

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Prilog 3.

Karta stanišnih tipova na području

Park-šume Japlenški vrh

■ Prijedlog granice Park-šume Japlenški vrg

■ E Šume

■ I Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

■ J Izgradena i industrijska staništa

0 500 1.000 1.500 m
1:25.000

Zagreb, 02. kolovoza 2019.

Izvori:

1. TK 1:25.000, WMS Državne geodetske uprave

2. Baza podataka MZOE

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

Prilog 4.

Karta Ekološke mreže na području Park-šume Japlenški vrh

- Prijedlog granice Park-šume Japlenški vrh
- Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
- Područja očuvanja značajna za ptice - POP

0 500 1.000 1.500 m
1:25.000

Zagreb, 02. kolovoza 2019.

Izvori:

1. TK 1:25.000, WMS Državne geodetske uprave
2. Baza podataka MZOE

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite
okoliša i energetike

Prilog 5. Prijedlog ciljeva očuvanja i mjera očuvanja ciljnih vrsta ptica u području ekološke mreže značajnom za ptice HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Tablica 9. Prijedlog ciljeva očuvanja i mjera očuvanja ciljnih vrsta ptica u području ekološke mreže značajnom za ptice HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika sukladno revidiranim podacima iz Pravilnika o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže („Narodne novine“ broj 15/2014) dobivenima kroz kontinuirano provođenje projekata istraživanja i praćenja stanja ciljnih vrsta ptica

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)							
Područje očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika							
Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preleptnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Actitis hypoleucus</i>	mala prutka	2	G			Očuvana populacija i pogodna staništa za gniježdenje (riječni sprudovi, otoci i obale, obale akumulacija - jezero Sabljaci) za održanje gnijezdeće populacije od 5-10 p.	održavati povoljni hidrološki režim za očuvanje staništa za gniježdenje; očuvati povoljnu strukturu i konfiguraciju obale vodotoka te dopustiti prirodne procese, uključujući eroziju; uvjetima zaštite prirode ugrađenim u godišnje programe radova redovnog održavanja voda definirati dionice vodotoka na kojima se uklanjanje naplavina i vegetacije ne smije provoditi u sezoni gniježđenja od 1. ožujka do 31. kolovoza; prilikom radova održavanja akumulacije Sabljaci voditi računa o zaštiti male prutke ugrađivanjem uvjeta zaštite prirode u program radova;
<i>Aegolius funereus</i>	planinski čuk	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukovo-jelove, jelove i smrekove šume za održanje gnijezdeće populacije od 180-260 p.	šumske površine u raznodbnom i prebornom gospodarenju te jednodbnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 10m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
							ptice dupljašice;
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	1	G			Očuvana populacija i staništa (riječne obale, područja uz spore tekućice i stajaće vode) za održanje gnijezdeće populacije od 2-3 p.	na vodotocima očuvati strme dijelove obale bez vegetacije, pogodne za izradu rupa za gniježđenje; na područjima na kojima je zabilježena prisutnost vodomara zadržati što više vegetacije u koritu i na obalama vodotoka, a radove uklanjanja drveća i šiblja provoditi samo ukoliko je protočnost vodotoka narušena na način da predstavlja opasnost za zdravљje i imovinu ljudi i to u razdoblju od 1. rujna do 31. siječnja te ne provoditi istodobno na obje strane obale, već naizmjenično; područja mogućeg uklanjanja drveća i šiblja definirati uvjetima zaštite prirode ugrađenim u godišnje programe radova redovnog održavanja voda;
<i>Alectoris graeca</i>	jarebica kamenjarka	1	G			Očuvana populacija i staništa (otvoreni kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 100-150 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne ispuštati druge vrste roda <i>Alectoris</i> u prirodu;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)**
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Anthus campestris</i>	primorska trepteljka	1	G			Očuvana populacija i staništa (otvoreni suhi travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 1000-1300 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Aquila chrysaetos</i>	suri orao	1	G			Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, planinski i kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 5-6 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne provoditi sportske i rekreacijske aktivnosti, te građevinske radove od 1. siječnja do 31. srpnja u krugu od 750 m oko poznatih gnijezda; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se sprječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokućije ptica na srednjenačonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrokućije provesti tehničke mjere sprečavanja dalnjih stradanja ptica;
<i>Asio flammeus</i>	sova močvarica	1	G			Očuvana populacija i pogodna staništa (otvorene vrištine i travnjaci) za održanje značajne gnijezdeće populacije	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Bonasa bonasia</i>	lještarka	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura šuma (šume s gustom prizemnom vegetacijom i šumskim čistinama) za održanje gnijezdeće populacije od 700-1300 p.	na području razmnožavanja lještarke podržavati čistine unutar šume (livade, pašnjake i dr.) i njihove grmolike rubne površine; iznimno, u slučaju nepostojanja drugih pogodnih mogućnosti i ukoliko se znanstveno dokaže da lještarku primarno ugrožava neka strogo zaštićena vrsta (divlja mačka, ris, sova ušara, jastreb) moguće je odobriti zahvat u njenu populaciju, ako zahvat neće biti štetan za opstanak strogo zaštićene vrste;
<i>Bubo bubo</i>	ušara	1	G			Očuvana populacija i staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 15-20 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivredu, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne provoditi sportske i rekreacijske aktivnosti od 1. veljače do 15. lipnja u krugu od 150 m oko poznatih gnijezda; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonaponskim (VN) dalekovodima i elektrokućnje ptica na srednjenačonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojećih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrđi povećani rizik od kolizije i elektrokućnje provesti tehničke

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)**
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
							mjere sprečavanja daljnjih stradavanja ptica;
<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj	1	G			Očuvana populacija i staništa (mozaična staništa s ekstenzivnom poljoprivredom) za održanje gnijezdeće populacije od 80-150 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	1	G			Očuvana populacija i staništa (stare šume s močvarnim staništima) za održanje gnijezdeće populacije od 2-4 p.	oko evidentiranih gnijezda provoditi monitoring u razdoblju od 1. travnja do 31. svibnja; tijekom razdoblja monitoringa osigurati mir u zoni od 100 m oko svih evidentiranih gnijezda; po utvrđivanju aktivnog gnijezda, u zoni od 100 m oko stabla na kojem se nalazi gnijezdo, osigurati mir i ne provoditi nikakve radove do 15. kolovoza iste godine;
<i>Circaetus gallicus</i>	zmijar	1	G			Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresjecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od 5-8 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; ne provoditi sportske aktivnosti te građevinske radove od 15. travnja do 15. kolovoza u krugu od 200-600 m oko poznatih gnijezda; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se sprječe kolizije ptica na visokonaponskim

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)**
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
							(VN) dalekovodima i elektrostrukcije ptica na srednjenašonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojecih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrostrukcije provesti tehničke mјere sprečavanja dalnjih stradanja ptica;
<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica	1			Z	Očuvana populacija i staništa (otvoreni travnjaci, otvorena mozaična staništa) za održanje značajne zimujuće populacije	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivredu, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije ptica na visokonašonskim (VN) dalekovodima i elektrostrukcije ptica na srednjenašonskim (SN) dalekovodima; na dionicama postojecih dalekovoda na kojima se na temelju praćenja potvrdi povećani rizik od kolizije i elektrostrukcije provesti tehničke mјere sprečavanja dalnjih stradanja ptica;
<i>Crex crex</i>	kosac	1	G			Očuvana populacija i pogodna staništa (vlažne/poplavne livade košanice) za održanje gnijezdeće populacije od 50-80 pjevajućih mužjaka	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivredu, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja; košnju obalu kanala i jaraka (u ingerenciji Hrvatskih voda) na gnijezdilištima obavljati u

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)**
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
							razdoblju od 15. kolovoza do 15. ožujka;
<i>Dendrocopos leucotos</i>	planinski djetlić	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukove i bukovo-jelove šume za održanje gnijezdeće populacije od 500-900 p.	šumske površine na kojima obitava planinski djetlić u raznодobnom i prebornom gospodarenju te šumske površine u jednодobnom gospodarenju starosti iznad 60 godina moraju sadržavati najmanje 15 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovki;
<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura hrastove šume za održanje gnijezdeće populacije od 15-25 p.	šumske površine u raznодobnom gospodarenju te šumske površine u jednодobnom gospodarenju starosti iznad 60 godina moraju sadržavati najmanje 10 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovki;
<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura šume za održanje gnijezdeće populacije od 150-350 p.	šumske površine u raznодobnom i prebornom gospodarenju te jednодobnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 10 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
							obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovki;
<i>Emberiza hortulana</i>	vrtna strnadica	1	G			Očuvana populacija i staništa (kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 150-300 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivredu, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol	1	G			Očuvana populacija i staništa za gniježđenje (visoke stijene, strme litice) za održanje gnijezdeće populacije od 3-5 p.	ne provoditi sportske i rekreacijske aktivnosti od 15. veljače do 15. lipnja u krugu od 750 m oko poznatih gnijezda; provesti zaštitne mjere na dalekovodima protiv stradavanja ptica od strujnog udara i kolizije; elektroenergetsku infrastrukturu planirati i graditi na način da se spriječe kolizije i elektrokućije ptica;
<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukovih šuma za održanje gnijezdeće populacije od 2000-7000 p.	šumske površine u raznодobnom gospodarenju te jednodobnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 10 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovki;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Ficedula parva</i>	mala muharica	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura šuma (osobito uz vodena staništa-potoci, izvori i dr.) za održanje gnijezdeće populacije od 30-60 p.	šumske površine u raznодobnom i prebornom gospodarenju te jednodobnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 10 m ³ /ha suhe drvine mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovi;
<i>Glaucidium passerinum</i>	mali čuk	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukovo-jelove, jelove i smrekove šume za održanje gnijezdeće populacije od 80-140 p.	šumske površine na kojima obitava mali čuk u raznодobnom i prebornom gospodarenju te jednodobnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 15 m ³ /ha suhe drvine mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice;
<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	1	G			Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 5000-7000 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	1	G			Očuvana populacija i staništa (otvorena mozaična staništa, naročito uz vodu) za održanje gnijezdeće populacije od 25-50 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Lullula arborea</i>	ševa krunica	1	G			Očuvana populacija i otvorena mozaična staništa za održanje gnijezdeće populacije od 400-600 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura šuma za održanje gnijezdeće populacije od 10-15 p.	očuvati staništa;
<i>Picoides tridactylus</i>	troprsti djetlić	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukovo-jelove, jelove i smrekove šume za održanje gnijezdeće populacije od 200-450 p.	šumske površine u raznодobnom i prebornom gospodarenju te jednodobnom gospodarenju starije od 60 godina na kojima obitava troprsti djetlić moraju sadržavati najmanje 15 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovi;
<i>Picus canus</i>	siva žuna	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura šume za održanje gnijezdeće populacije od 370-530 p.	šumske površine u raznодobnom i prebornom gospodarenju te jednodobnom gospodarenju starije od 60 godina moraju sadržavati najmanje 10 m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice; u šumi ostavljati što više voćkarica za gniježđenje djetlovi;
<i>Strix uralensis</i>	jastrebača	1	G			Očuvana populacija i pogodna struktura bukovo-jelove šume za održanje gnijezdeće populacije od 250-350 p.	šumske površine moraju sadržavati najmanje 10m ³ /ha suhe drvne mase, a prilikom doznake obavezno ostavljati stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za ptice - POP
(Područja posebne zaštite - SPA)
HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Kategorija za ciljnu vrstu	Status vrste G-gnjezdarica	Status vrste P-preletnica	Status vrste Z-zimovalica	Cilj očuvanja	Osnovne mjere
<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša	1	G			Očuvana populacija i otvorena mozaična staništa za održanje gnijezdeće populacije od 150-250 p.	očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja;
<i>Tetrao urogallus</i>	tetrijeb gluhan	1	G			Očuvana populacija i staništa (gorske šume sa šumskim čistinama) za održanje gnijezdeće populacije od 15-30 pjevajućih mužjaka	na području utvrđenih pjevališta i gnjezdilišta tetrijeba podržavati čistine unutar šume (livade, pašnjake i dr.) i njihove grmolike rubne površine; osigurati mir u radiusu od 300 m oko pjevališta u razdoblju od 31. ožujka do 31. svibnja; osigurati mir u radiusu od 300 m oko poznatih gnjezdilišta u razdoblju od 31. ožujka do 30. lipnja; na području razmnožavanja tetrijeba nastaviti održavati brojnost divljači na razini koja ne remeti prirodne odnose između divljači i zaštićenih životinjskih vrsta te njihovih prirodnih staništa i gospodarskih djelatnosti; iznimno, u slučaju nepostojanja drugih pogodnih mogućnosti i ukoliko se znanstveno dokaže da velikog tetrijeba primarno ugrožava neka strogo zaštićena vrsta (divlja mačka, ris, sova ušara, jastreb) moguće je odobriti zahvat u njenu populaciju, ako zahvat neće biti štetan za opstanak strogo zaštićene vrste;

Prilog 6. Popis ciljnih vrsta i stanišnih tipova u području očuvanja značajnom za vrste i stanišne tipove HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika s prijedlogom ciljeva očuvanja i mjera

Tablica 10: Popis ciljnih vrsta i stanišnih tipova u području očuvanja značajnom za vrste i stanišne tipove HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika sukladno Prilogu III. Stručne podloge za prijedlog Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (HAOP, 2018b) s prijedlogom ciljeva očuvanja i mjera

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)			
Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI) HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika			
Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*	Očuvano 626 ha postojeće površine stanišnog tipa.	Očuvati povoljne stanišne uvjete za razvoj šuma crnog bora;
(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*	Očuvano 626 ha postojeće površine stanišnog tipa.	Za zaštitu šuma koristiti biološka i biotehnička sredstva, dok se kemijska mogu koristiti samo u slučajevima potencijalne veće štete pri čemu nema odgovarajućeg biološkog ili biotehničkog sredstva;
(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*	Očuvano 626 ha postojeće površine stanišnog tipa.	Popunjavanje ili pošumljavanje obavljati autohtonim vrstama;
(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*	Očuvano 626 ha postojeće površine stanišnog tipa.	U gospodarenju šumama očuvati šumske čistine odnosno livadne i pašnjačke površine unutar šumskih kompleksa;
(Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora	9530*	Očuvano 626 ha postojeće površine stanišnog tipa.	Provoditi mjere zaštite od požara;
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	U šumama u kojima se raznoodobno i preborno gospodari očuvati povoljne stanišne uvjete za očuvanje vrste očuvanjem strukturne raznolikosti šuma s najmanje 30% udjela stabala prsnog promjera iznad 30 cm, a pogotovo stabala s pukotinama u kori i dupljama;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Prilikom dozname ostavljati stabla s dupljama za koja je utvrđeno da se u njima nalaze kolonije vrste;
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Nakon sječe/rušenja zrelih stabala ostaviti stabla 24 sata na mjestu prije uklanjanja;
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Održavati čistine unutar šume (livade, pašnjake i dr.) i njihove grmolike rubne površine te lokve i stajaće vode;
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu i prihranu bilja u gospodarenju šumama;
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	U šumama u kojima se jednodobno gospodari očuvati povoljni udio bukovih sastojina starijih od 60 godina i hrastovih sastojina starijih od 80 godina;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
		čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	Očuvana populacija te skloništa i 193200 ha pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	U šumama u kojima se jednodobno gospodari prilikom dovršnog sijeka šumske površine većih od 100 ha u središnjem dijelu ostaviti oko 5 ha neposjećene površine;
mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Očuvana populacija i pogodna lovna staništa (šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Očuvati povoljne stanišne uvjete za očuvanje vrste održavanjem bogato strukturiranog krajolaza, smanjenjem učinaka fragmentacije staništa te održavanjem mozaičnosti šumskih staništa, područja pod ekstenzivnom tradicionalnom poljoprivredom, travnjaka i otvorenih lokvi u lovnom području;
mali potkovnjak	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Očuvana populacija i pogodna lovna staništa (šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te drveća s dupljama, rubovi šuma i šumske čistine i lokve unutar šuma) za vrstu.	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja na staništima pogodnim za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;
vuk	<i>Canis lupus*</i>	Očuvano najmanje 6 čopora i očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati povoljne stanišne uvjete;
vuk	<i>Canis lupus*</i>	Očuvano najmanje 6 čopora i očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Prilikom planiranja cestovne infrastrukture, prema potrebi osigurati izgradnju prijelaza za

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
			divlje životinje (zelenih mostova);
vuk	<i>Canis lupus</i> *	Očuvano najmanje 6 čopora i očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati postojeću zelenu cestovnu infrastrukturu (zeleni mostovi i prolazi ispod prometnika);
vuk	<i>Canis lupus</i> *	Očuvano najmanje 6 čopora i očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Ne dopustiti ogradijanje lovišta niti značajnije ogradijanje drugih posjeda radi sprečavanja fragmentacije staništa;
vuk	<i>Canis lupus</i> *	Očuvano najmanje 6 čopora i očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Sanirati postojeća odlagališta otpada te ne dopustiti ilegalno odlaganje otpada na području;
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati povoljne stanišne uvjete;
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Prilikom planiranja cestovne infrastrukture, prema potrebi osigurati izgradnju prijelaza za divlje životinje (zelenih mostova);
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati postojeću zelenu cestovnu infrastrukturu (zeleni mostovi i prolazi ispod prometnika);
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Ne dopustiti ogradijanje lovišta niti značajnije ogradijanje drugih posjeda radi sprečavanja fragmentacije staništa;
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Sanirati postojeća odlagališta otpada te ne dopustiti ilegalno odlaganje otpada na području;
medvjed	<i>Ursus arctos</i> *	Očuvano najmanje 504 jedinki i pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	U odsjecima u kojima se nalaze brlozi medvjeda radove sječe i izvlačenja obavljati u razdoblju između 16. veljače i 15. prosinca
ris	<i>Lynx lynx</i>	Očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati povoljne stanišne uvjete;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
		vrstu.	
ris	<i>Lynx lynx</i>	Očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Prilikom planiranja cestovne infrastrukture, prema potrebi osigurati izgradnju prijelaza za divlje životinje (zelenih mostova);
ris	<i>Lynx lynx</i>	Očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Očuvati postojeću zelenu cestovnu infrastrukturu (zeleni mostovi i prolazi ispod prometnika);
ris	<i>Lynx lynx</i>	Očuvana pogodna staništa (šume i ostala prirodna staništa) za vrstu.	Ne dopustiti ogradijanje lovišta niti značajnije ogradijanje drugih posjeda radi sprecavanja fragmentacije staništa;
mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sjenovite šume, vlažne livade) u zoni od 193295 ha, a osobito područje uz potok Malu Belicu oko izvora i kod naselja Grbajel te područja uz rijeku Kupu kod naselja Gašparci.	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;
mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sjenovite šume, vlažne livade) u zoni od 193295 ha, a osobito područje uz potok Malu Belicu oko izvora i kod naselja Grbajel te području uz rijeku Kupu kod naselja Gašparci.	Poticati redovito održavanje staništa košnjom i /ili ekstenzivnom ispašom;
mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sjenovite šume, vlažne livade) u zoni od 193295 ha, a osobito područje uz potok Malu Belicu oko izvora i kod naselja Grbajel te područja uz rijeku Kupu kod naselja Gašparci.	Očuvati povoljne stanišne uvjete kroz mjeru Poljoprivrede, okoliš i klimatske promjene u sklopu Programa ruralnog razvoja - operacija Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sjenovite šume, vlažne livade) u zoni od 193295 ha, a osobito područje uz potok Malu Belicu oko izvora i kod naselja Grbajel te područja uz rijeku Kupu kod naselja Gašparci.	Očuvati povoljne stanišne uvjete za očuvanje vrste;
mirisava žlijezdača	<i>Adenophora liliifolia</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sjenovite šume, vlažne livade) u zoni od 193295 ha, a osobito područje uz potok Malu Belicu oko izvora i kod naselja Grbajel te područja uz rijeku Kupu kod naselja Gašparci.	Očuvati prirodnu hidromorfologiju vodotoka;
cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>	Očuvano 7540 ha pogodnih staništa (kamenjarski travnjaci izloženi djelovanju bure) za vrstu.	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;
cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>	Očuvano 7540 ha pogodnih staništa (kamenjarski travnjaci izloženi djelovanju bure) za vrstu.	Poticati redovito održavanje staništa ekstenzivnom ispašom;
cjelolatična žutilovka	<i>Genista holopetala</i>	Očuvano 7540 ha pogodnih staništa (kamenjarski travnjaci izloženi djelovanju bure) za vrstu.	Sprječavati vegetacijsku sukcesiju;
istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sporo tekući vodotoci, osobito njihovi otvoreni (osunčani) dijelovi, s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom vodenom i obalnom vegetacijom i lokve) u zoni od 324 ha.	Kontrolirati hidrotehničke zahvate na potocima i protočnim kanalima (odstranjanje vegetacije, produbljivanje, utvrđivanje obala) te onečišćenje staništa;
istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sporo tekući vodotoci, osobito njihovi otvoreni (osunčani) dijelovi, s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom vodenom i obalnom vegetacijom i lokve) u zoni od 324 ha.	Očuvati povoljne stanišne uvjete održavanjem kvalitete vode, povoljnog hidrološkog režima i sprječavanjem zaslanjivanja;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sporo tekući vodotoci, osobito njihovi otvoreni (osunčani) dijelovi, s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom vodenom i obalnom vegetacijom i lokve) u zoni od 324 ha.	Ograničiti korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva na pogodnim staništima za vrstu i njihovoj neposrednoj blizini;
istočna vodendjevojčica	<i>Coenagrion ornatum</i>	Očuvana pogodna staništa za vrstu (sporo tekući vodotoci, osobito njihovi otvoreni (osunčani) dijelovi, s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom vodenom i obalnom vegetacijom i lokve) u zoni od 324 ha.	Ne dopustiti unošenje alohtonih invazivnih vrsta riba u staniše te po potrebi vršiti eradijaciju;
gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>	Očuvano 250 km pogodnih vodotoka za vrstu (gorski potoci).	Očuvati prirodnu hidromorfologiju vodotoka;
gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>	Očuvano 250 km pogodnih vodotoka za vrstu (gorski potoci).	Očuvati zasjenjene vodotoke s riparijskom vegetacijom u širini od 5 m sa svake strane vodotoka;
gorski potočar	<i>Cordulegaster heros</i>	Očuvano 250 km pogodnih vodotoka za vrstu (gorski potoci).	Prilikom izvođenja radova, ne zadirati u korita vodotoka te ne mijenjati hidrološki režim;
velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>	Očuvano 193200 ha pogodnih staništa za vrstu (šumska staništa s prirodnom strukturom šumskog pokrova, dovoljnim udjelom krupnog drvnog materijala (ostatka od sječe, prirodno odumrlih stabala ili nagomilanih svježe odumrlih stabala) i većim brojem panjeva).	Očuvati povoljne stanišne uvjete na šumskim staništima održavanjem prirodne strukture šumskog pokrova i osiguravanjem dovoljnog udjela krupnog drvnog materijala;

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

**Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika**

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>	Očuvano 193200 ha pogodnih staništa za vrstu (šumska staništa s prirodnom strukturom šumskog pokrova, dovoljnim udjelom krupnog drvnog materijala (ostatka od sječe, prirodno odumrlih stabala ili nagomilanih svježe odumrlih stabala) i većim brojem panjeva).	Provoditi mjere zaštite od požara;
velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>	Očuvano 193200 ha pogodnih staništa za vrstu (šumska staništa s prirodnom strukturom šumskog pokrova, dovoljnim udjelom krupnog drvnog materijala (ostatka od sječe, prirodno odumrlih stabala ili nagomilanih svježe odumrlih stabala) i većim brojem panjeva).	U šumskim sastojinama osigurati udio od najmanje 3% ostavljene odumrle ili odumiruće drvne mase;
velika četveropjega cvilidreta	<i>Morimus funereus</i>	Očuvano 193200 ha pogodnih staništa za vrstu (šumska staništa s prirodnom strukturom šumskog pokrova, dovoljnim udjelom krupnog drvnog materijala (ostatka od sječe, prirodno odumrlih stabala ili nagomilanih svježe odumrlih stabala) i većim brojem panjeva).	U gospodarskim šumama (izuzev kultura i plantaža) nakon sječe ostavljati minimalno 50% panjeva;
potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	Očuvano 325 ha vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).	Očuvati prirodnu hidromorfologiju vodotoka i obalnu vegetaciju;
potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	Očuvano 325 ha vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).	Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode;
potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	Očuvano 325 ha vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).	U slučaju pojave invazivnih vrsta raka u vodotocima, sustavno ih uklanjati (osigurati praćenje pojave invazivnih vrsta koje ugrožavaju ciljnu vrstu i po potrebi provesti eradicaciju);

EKOLOŠKA MREŽA RH (EU EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000)

Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS
(Područja od značaja za Zajednicu - SCI)
HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika

Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/Šifra stanišnog tipa	Cilj očuvanja	Mjere očuvanja
potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	Očuvano 325 ha vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).	Očuvati obalnu vegetaciju u pojusu od najmanje 2 m;
potočni rak	<i>Austropotamobius torrentium*</i>	Očuvano 325 ha vodotoka pogodnih za vrstu (vodotoci s prirodnom hidromorfologijom i razvijenom obalnom vegetacijom).	Prilikom izvođenja radova, ne zadirati u korita vodotoka te ne mijenjati hidrološki režim;